The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VĪKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Editor in USA: A. Zvēriņš
102—15 85 Drive Richmond Hill 18, N. Y. USA
Tel.: Virginia 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKĀ

Nr. 72/196 TREŠDIEN, 1953. G. 16. SEPTEMBRĪ 3. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VĪKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont. Canada
Telephone — EM 8-0792
ASV redakcija: A. Zvēriņš
102—15 85 Drive, Richmond Hill, 18, N. Y. USA
Tel.: Virginia 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.20;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.—
Sludinājumu maksa:
slud. aizē $1.40; tekstā $2.80
par vienu collas telpu 1 slejā

Tikai kopā ar Vāciju pasaule spēj pretoties komūnistiem

BEZKOMPROMISA PRETKOMŪNISMS, AMERIKĀŅU IDEOLOĢIJAS, POLITIKAS UN MILITĀRISMA BEIGU PRODUKTS, PAŠREIZĒJAS PASAULES MENTĀLITATES LIELĀKAI DAĻAI VĒL LIEKAS KAUT KAS PAR DAUDZ TĀLS UN NESASNIEDZAMS.

No komūnisma brīvās pasaules valstis, kas bez amerikāņu palīdzības jau sen pie sienām kārtu Staļina bildes, vai karātos pašas, ieskata par savu svētu pienākumu asi kritizēt katru amerikāņu soli, reizē pieņemot dāvanas no Sav. Valstīm un tai pašā laikā, muļķīgi smaidot, luncinot astes Padomju Savienības priekšā.

Adenauera uzvara Rietumvācijas vēlēšanās nāca kā jauna un svaiga vēsma atmodinādama pasaules mēnešsērdzīgos politiķus, likdama viņiem saprast, ka lai cik cieši viņi arī gulētu un kādiem šķēršļiem pāri taustīdamies arī mēģinātu komūnistiem pielīst, laiks iet savu gaitu, atklādams viņu glēvo un nožēlojamo divkosību. Tikai gaišs un drošsirdīgs cilvēks spēj saredzēt gaišu nākotni un spēj steigties šīs nākotnes pēdās. Rietumvācija, kas Otrā Pasaules karā cīnījās pret sabiedrotajiem, ir viena no pirmajām, kas saprot, ka tagad ir jāaizmirst visas vecās domstarpības, jo tikai kopīgiem spēkiem pasaule spēj stāties pretī savam vēsturē līdz šim lielākam, spēcīgākam un briesmīgākam ienaidniekam — komūnismam. Vācija ir viena no pirmajām valstīm pasaulē, kas nešaubīgi nostājusies blakus Sav. Valstīm cīņā par Vācijas, Eiropas un visas pasaules brīvību, kas, mums pašiem nemaz nemanot, ar katru dienu tiek apdraudēta arvienu vairāk un vairāk.

Reiz kādā Austrijas pilsētiņā, krievu joslā, komūnisti pavēlēja pilsētas tēviem celt pieminekli biedram Staļinam. Iedzīvotāji tam bijuši ļoti pretī un neapmierināti rūkuši visos stūros. Vienīgi kāds vecāks un līdz tam plašā apkārtnē cienīts vīrs piekritis komūnistu domai par pieminekļa būvi. Atvairīdams savu kaimiņu asos uzbrukumus, vīrs mierīgi paskaidrojis, ka šāds piemineklis būtu ļoti derīga lieta. Vasaru tas dotu ēnu, ziemu pasargātu no lietus un baložiem tas dotu brīvu iespēju izteikties visas pilsētiņas vārdā.

Vai arī brīvā pasaule no komūnisma nemēģina izārstēties tādām pašām zālēm? Celdami gaismā komūnistu šaumsu darbus, Rietumi gan aptraipa jau tā bēdīgi slaveno komūnistu vārdu. Visa pasaule, ar vienu aci skatīdamās uz Sav. Valstīm, ar otru baidīdamās no Padomju Savienības, kautri apgalvo, ka komūnismu patiesi nīst. Bet tas arī ir viss. Apmētājot komūnistus ar netīrumiem, mūrus nevar sagāzt. No vārdiem vien komūnistiem nesāp.

Uguns ir jānodzēš, tikai tad tā mitēsies. Skabarga ir jāizrauj, tikai tad tā mitēsies milzt un sāpēt. Komūnisms ir jāiznīcina, tikai tad tas mitēsies saindēt pasauli, tikai tad būs reiz cilvēki atbrīvoti no iznīcības ceļa iešanas. Bet tas ir tālš un garš process, kas prasa drošsirdību un apņemšanos un varēšanu paļauties uz saviem kaimiņiem, tāpat kā uz sevi pašu.

Ja amerikāņi reiz cīņu pret komūnistiem ir uzņēmušies un, to darīdami, nostājušies brīvās pasaules priekšgalā, tad viņiem šī cīņa ir jāturpina. Bet viņi to nevar sekmīgi turpināt vieni paši. Pārējai pasaulei reizi par visām reizēm ir jāsaprot, ka ar skatīšanos vien nepietiek. Pasaulei reiz jāsaprot, ka pienācis laiks izbeigt līdzšinējo nenoteiktību un savtīgo pašlabuma meklēšanu. Lai tas patīk vai ne, visiem jāiet viens ceļš. Džungļiem degot viens zvērs nedomā par otra nogalināšanu, bet gan par savas dzīvības glābšanu. Arī mēs tagad esam tādā pašā stāvoklī. Tādēj tagad ir pienācis pēdējais laiks izbeigt savstarpējās nesaskaņas un apvienoties vienā kopīgā spēkā. Ja arī liesmas vēl mūs nav tieši sasniegušas, tad, rokas klēpī turot vien, mēs tās sāksim just daudz, daudz ātrāk. Mums ir jāpalīdz vienam otram, tikai tad mēs varam palīdzēt paši sev.

Rietumvācija šo pienākumu cilvēces priekšā ir jau sapratusi. Tad, kad to sāks saprast arī pārējā pasaule, mēs varēsim ar drošas uzvaras pārliecību skatīties katram ienaidniekam acīs, lai cik tas arī liels un varens. P.

APV. NĀC. JAUNĀS PROBLĒMAS

Otrdien sākās Apvienoto Nāciju pilnsapulces astotā sesija, solot jaunus sarežģījumus abu pasauļu starpā. Jābaidās ne vien no jau chroniskās nesaprašanās Rietumu un Austrumu starpā, bet var sagaidīt, ka vienā otrā jautājumā arī paši sabiedrotie nevarēs saprasties savā starpā.

Astotās sesijas darba kārtības pirmais punkts būs jauna prezidenta ievēlēšana, kas nāktu Kanadas ārlietu ministra Pīrsona vietā. Kā divi galvenie pilnsapulces prezidenta amata kandidāti tiek minēti Taizemes princis Vaithajakons un Pandita kundze no Indijas, ministru prezidenta Nēru māsa. Pirms apmēram trijām nedēļām amerikāņi izteicās, ka aizstāvēšot Pandiţa kundzes kandidatūru. Šādu amerikāņu soli ieskata par samierināšanās mēģinājumu ar Indiju, jo, Apvienotās Nācijās pārrunājot Korejas politiskās konferences rīkošanu, amerikāņi pretojās Indijas pielaišanai šai konferencē.

Jaunās pilnsapulces darba kārtībā pēc prezidenta ievēlēšanas būs Korejas jautājums. Pēdējās sesijas laikā sabiedrotie komūnistiem, lika priekšā, ka Korejas politiskajā konferencē varētu piedalīties Dienvidkoreja un katra no tām 16 Apvienoto Nāciju valstīm, kas tieši piedalījās Korejas karā. Komūnistus pārstāvētu Padomju Savienība, Ziemeļkoreja un komūnistu Ķīna.

Pagājušā piektdienā Maskavā sanāca Pad. Savienības un Ziemeļkorejas premjēri, Ziemeļkorejas ārlietu ministrs un komūnistu Ķīnas sūtnis Maskavā. Sapulces nolūks pats par sevi saprotams: komūnisti izstrādā savu atbildi Apvienotajām Nācijām.

Sabiedroto diplomāti domā, ka komūnistu atbilde būs negātīva, un ka, nepievienojoties amerikāņu priekšlikumiem, viņiem būs sīšiem savi. Domā, ka komūnisti arī turpmāk prasīs, ka Korejas politiskajā konferencē pielaižamas arī neitrālās valstis, tādas kā Padomju Savienība (pret kuŗas piedalīšanos neviens nepretojas, ja vien Pad. Savienība pārsātv komūnistu bloku un nevis neitrālos). Bez Pad. Savienības Korejas politiskajā konferencē komūnisti, it kā paredzējuši vietas arī Indijai un Burmai.

Tālāk Apvienoto Nāciju pilnsapulce ievēlēs trīju valstu pārstāvjus mainīgām vietām Drošības Padomē, pārrunās arabu neapmierinātību ar franču politiku Tunisā un Marokā, Indijas sūdzību preť Dienvidafriku, kur rašu atšķirības dēļ esot jācieš indiešu iedzīvotājiem.

Gūstekņu apmaiņa beigusies

PĒC 3 GADIEM NO KOMŪNISTU GŪSTA MĀJĀS ATGRIEZIES ĢEN. VILJAMS DĪNS. INDIEŠU KARAVĪRI PĀRŅEM NEITRĀLĀS JOSLAS UZRAUDZĪBU KOREJĀ

1953. gada 6. septembrī beidzās Korejas kara gūstekņu apmaiņa Panmundžomā. Bet gūstekņu jautājums vēl ar to nav nokārtots. Sabiedroto rokās vēl joprojām atrodas 15.000 ķīniešu un 8000 ziemeļkorejiešu karavīru, kas nevēlas atgriezties mājās un kas līdz 27. septembrim jānodod 5000 indiešu karavīru uzraudzībā, kur tie paliks vismaz trīs mēnešus. Šo trīs mēnešu laikā komūnisti varēs apmeklēt gūstekņus un mēģināt viņus pārliecināt atgriezties mājās. Šī pēdējā gūstekņu apmaiņas faze var izrādīties visgrūtākā, jo daudzi ķīnieši un ziemeļkorejieši izteikušies, ka labāk izdarīs pašnāvību nekā ļausies komūnistiem pierunāties.

Pirms indiešu karavīru izkāpšanas krastā, Dienvidkorejas prezidents Rī bija sabiedrotos brīdinājis, ka indiešus malā nelaidīs. Lai izvairītos no tālākām sadursmēm ar Dienvidkoreju, amerikāņi bija spiesti nogādāt indiešu karavīrus krastmalā ar helikopteriem — tieši no kāda amerikāņu lidmašīnas bazes kuģa.

Kara gūstekņu novietošanai neitrālajā joslā uzcelta jauna dzelonstieplēm apvilkta telšu pilsēta ar 1.100 teltīm; tā atrodas Tongjangā, tikai 7 jūdzes no Panmundžomas. 300 dienvidkorejiešu karavīru un ap 20 amerikāņu un pārējo Apvienoto Nāciju piederīgie, kas, pēc komūnistu izteicieniem, nevēlas atgriezties mājās, tiks novietoti atsevišķi.

33 dienu ilgajā kara gūstekņu apmaiņas laikā komūnisti ļāva atgriezties 3.597 amerikāņiem (284 vairāk kā bija solīts) 7.850 dienvidkorejiešiem un 1.313 citu tautību Apv. Nāciju karavīriem. Apvienotās Nācijas atbrīvoja 70.158 ziemeļkorejiešus un 5.639 ķīniešus — arī vairāk nekā bija solīts kaut gan kā viena, tā arī otra puse nekavējoties nāca klajā ar apsūdzībām par gūstekņu patvarīgu aizturēšanu.

Kā vienu no pēdējiem komūnisti atbrīvoja arī amerikāņu ģen. Dīnu, par kuŗu ilgu laiku nebija nekādu ziņu. Pēc atbrīvošanas Dīns žurnālistiem paskaidroja, ka mocīts gan viņš nēsot ticis, bet ka nopratināšanas ilgušas līdz 68 stundām bez pārtraukuma, tikmēr, kamēr tulki vairs nav spējuši izturēt. Tālāk Dīns pastāstīja, ka visu gūsta laiku viņš neesot redzējis nevienu amerikāni, jo bez pārtraukuma atradies vienā vienīgā ieslodzījumā.

Pirms došanās uz Sav. Valstīm Dienvidkorejas prezidents Singmans Rī apbalvoja Dīnu ar Dienvidkorejas augstāko goda zīmi.

SŪTŅA IECELŠANA VAŠINGTONĀ TUVĀKĀ LAIKĀ NENOTIKS

SARUNA AR LATVIJAS SŪTNI K. ZARIŅU

Pēc ierašanās Ņujorkā Latvijas valdības ārkārtējo pilnvaru nesējs un sūtnis Londonā K. Zariņš sarunā ar mūsu līdzstrādnieku izteicās:

„Mana ierašanās Amerikā stāv sakarā ar sūtņa J. Feldmaņa nāvi. Man bija liels gandarījums saņemot ASV ārlietu ministra Dž. F. Dallesa vēstījumu sūtņa Feldmaņa nāves gadījumā, kurā tas apliecina ASV valdības labvēlību un simpatijas neatkarīgās Latvijas idejai. Man ir paredzētas apspriedes Valsts departamentā par Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadību pēc sūtņa Feldmaņa nāves, jo vadības maiņai ir jādabū tās valsts piekrišana, kuŗā sūtniecība atrodas. Bez tam gribu pārrunāt latviešu dzīvi skaŗošos jautājumus ar latviešu organizāciju vadītājiem Amerikā."

Uz jautājumu vai Latvijas jaunā sūtņa Vašingtonā kandidatūra tiks izlemta šī apmeklējuma laikā, sūtnis Zariņš paskaidroja, ka tas tik ātri nevar notikt.

„Es gribu iepazīties ar tautiešu ieskatiem šinī lietā un pēc tam taisīt lēmumu. Mūsu sūtniecība Vašingtonā turpina savu darbību Dr. A. Dinberga vadībā, kas pārņēma sūtniecības vadību arī pēc sūtņa A. Bilmaņa nāves," **Tālāk sūtnis paskaidroja, ka Latvijas diplomātisko pārstāvju tīkls Eiropā plašinājies. Kopš aprīļa mēneša R. Kampuļ darbojas kā mūsu pārstāvis Madridē. O. Grosvalds ir mūsu diplomātiskais pārstāvis pie Francijas valdības un R. Liepiņš — pie Rietumvācijas valdības Bonnā.**

— Sūtņa kungs, kādas ir jūsu domas vispasaules latviešu organizācijas lietā?

„Šāda organizācija būtu ļoti apsveicama, bet to nevar radīt sasteigti. Japānāk vienošanās un saprašanās dažādo zemju latviešu organizāciju starpā jo mums visiem ir viens ceļš ejams. Jautājumu par šīs organizācijas sēdekli varbūt vislabāk varētu atrisināt tā, ka tas mainītos rotācijas kārtībā. Katras zemes latviešu organizācija uz laiku pārņemtu vispasaules organizācijas vadību."

— Kā klājas tautiešiem Anglijā?

„Dzīves standarts Anglijā ir zemāks kā Amerikā. Tomēr latvieši Anglijā tiecas saimnieciski nostiprināties. Par to liecina fakts, ka vairāki simti latviešu nopirkuši mājas. Pie automobiļiem ir grūtāk tikt. Tautieši Anglijā vairs nav saistīti noteiktos darbos, un viņi var meklēt nodarbošanos pēc patikas. Daudzi latvieši tomēr vēlas izceļot uz Kanadu.

Iepriecinošs solis uz priekšu latviešu dzīvē Anglijā ir latviešu mītnes ierīkošana Herifordā. Latvieši tur uz izdevīgiem noteikumiem nomā kādu pili ezera krastā. Vasaras laikā tur bija latviešu bērnu kolonija, bet bērniem līdzi ieradās arī to vecāki. Ir paredzēts tur novietot arī invalīdus un vecos ļaudis. Ja telpas atļauj, mītnē uzņem arī igauņus un lietuviešus."

— Cik ilgi sūtņa kungs uzturēsies Amerikā?

„Izbraukšu no Ņujorkas atpakaļ uz Angliju 23. septembrī, lai varētu satikties ar Kongresa locekli Kerstenu, kas septembŗa beigās ieradīsies Londonā. Mums jādara viss, lai sagādātu materiālus Kerstena Izmeklēšanas komitejai. Bez tam 3. oktobrī man jāierodas uz latviešu Dziesmu svētku atklāšanu Londonā, kuŗos aicināti piedalīties arī parlamenta locekļi un angļu politiķi. Esmu arī saņēmis ielūgumu ierasties uz latviešu Dziesmu svētku atklāšanu Kanadā, bet ļoti nožēloju, ka nevarēšu tur ierasties. Es novēlu Kanadas latviešiem vislabākās sekmes viņu Dziesmu svētkos un latviešu kultūras dzīves celšanā.

Noslēgumā gribu izteikt savu karstāko vēlēšanos, lai visā pasaulē izkaisītos latviešos valdītu vienības gars un lai mūsu kultūra trimdā turpinātu attīstīties. Sevišķas rūpes mums jāvelti mūsu bērniem, lai tie izaugtu par labiem latviešiem."

A. Zv.

KANADAS NACIONĀLĀ IZSTĀDE SLĒGTA

Kanadas 75. Nacionālā Izstāde, kas turpinājās no 29. augusta līdz 12. septembrim, slēgta.

Izstāde tika atklāta rekorda karstuma temperātūrā un beidzās lietū un vēsumā.

Izstādes prezidents J. A. Norseijs (Northey) beigu vārdos atgādināja, ka izstāde raksturojot Kanadas dzīvi, paražas un ražošanu un noderot kā skatlogs citām valstīm.

Izstādes šīgada panākumus var mērot pēc izstādītāju skaita — šogad par 30 vairāk kā jebkad agrāk — un pēc apmeklētāju skaita — 1.500.000 personu — rekorda karstuma nedēļā.

KAS BŪTU NOTICIS,

JA ADENAUERS NEBŪTU UZVARĒJIS

Vācijas vēlēšanas beigušās, un Rietumvalstis, kas cerību pilnas turēja ikšķus Adenauera uzvarai, var atkal uzelpot. Bet kas būtu notjcis, ja Adenauers nebūtu uzvarējis? Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless atbild, ka iznākums būtu bijis traģisks un satriecošs. Būtu satriekta Sav. Valstu politikas galvenā balsta līnija — apvienotā Eiropa. Adenauera sakaušanas gadījumā būtu pacēlies jautājums par amerikāņu karaspēka izvākšanu no Rietumvācijas un preť Pad. Savienību Sav. Valstīm būtu tikai tā saucamā „perimetra stratēģija." Līdz ar to Rietumvācija būtu vāja un neapbruņota. Komūnisti, droši vien, pieprasītu konferenci Vācijas jautājuma izlemšanai, un nemaz nebūtu daudz jāšaubās, ka viņi šādā konferencē savu arī panāktu — panāktu Vācijas apvienošanu zem sirpja un āmura zīmes.

Toties tagad Adenauera uzvara amerikāņu politiķiem un diplomātiem ir viens no vispatīkamākajiem notikuumiem kopš Otrā Pasaules kara beigām. Vēlēšanu iznākums un 17. jūnija sacelšanās Austrumvācijā skaidri pierāda, uz kuŗu pusi velk vāciešu prāti un domas. Var gandrīz droši pieņemt, ka krievi cīņu par Vāciju ir zaudējuši. Un lai Vācija paliek apvienota vai neapvienota, viņa krievus un komūnistus joprojām ieskatīs par saviem ienaidniekiem.

Bet kāda tad tagad izskatās Vācijas nākotne? Pēc balsu skaitīšanas Rietumvācijas vēlēšanās, Adenauers tagad pavisam droši var pievienot Vāciju kopējā Rietumeiropas blokā, saņemot nedalītu atbalstu no Sav. Valstīm un Anglijas. Varētu domāt, ka Adenauera pirmais pasākums būs mēģināt nokārtot Sāras apgabala domstarpības.

Sakaujot sociāldemokratus, Adenauers ir panācis, ka Vācija nostājas preť neitrālismu. Neoficiālajā Rietumvācijas kara ministrijā Bonnā tagad paātrinātā gaitā tiks izstrādāti plāni jaunai Vācijas armijai. Par spīti dažādiem franču protestiem un Francijas ietekmei vispārējā Eiropas aizsardzības blokā, var sagaidīt, ka Sav. Valstis un, varbūt arī Anglija, tomēr apbruņo Vāciju arī bez Francijas piekrišanas. Sakarā ar spēcīgo komūnistu ietekmi Francijā un biežajām valdības maiņām, daudzi amerikāņu politiķi Rietumvāciju jau tagad atzīst par daudz spēcīgāku, vērtīgāku un pastāvīgāku sabiedroto nekā Franciju. Jau tagad Vācijā atrodas liela daļa no tiem amerikāņu ieročiem, kas kādreiz bija domāti 12 Rietumvācijas divīzijām. Vācijas sociālisti bija gatavi ielaistīes garās sarunās ar komūnistiem par Vācijas apvienošanu. Arī Adenauers nekādos apstākļos netikai tad, ja tām aizmugurē atrodas pietiekams militārs spēks. Adenauers nekādos apstākļos nepiekristu nekāda veida koalicijai, pat nekādai sadarbībai ar Austrumvācijā valdošo, bēdīgi slaveno Vācijas komūnistu valdību.

Lai cik apmierināti sabiedrotie arī būtu ar Adenauera uzvaru, tālākajā nākotnē skatoties, viņus tomēr māc šaubas un bažas. Varētu gandrīz vai sacīt, ka Adenauera kristīgajiem demokratiem ir apmēram tāds pats stāvoklis kā angļu konservātīvajiem. Kā Čerčils, tā Adenauers ir kungi labi gados. Kā savā partijā, tā visā valstī un pat visā pasaulē viņu vārdi tiek cienīti un ir labi pazīstami. Bet kā vienam, tā arī otram nav īstu vietnieku. Kā vienam, tā arī otram trūkst viņu pašu kalibra līdzstrādnieku, kas vajadzīgā brīdī spētu sekmīgi turpināt iesākto cīņu un darbu.

2. Lpp.

RIETUMVĀCIJAS POLITIKAS JAUNĀ SEJA

ADENAUERA SENSĀCIONĀLĀ UZVARA — ZĪMĪGS PAGRIEZIENS PASAULES POLITIKĀ.

3 milj. vāciešu vecumā no 21 - 24 g.) šoreiz vēlēšanu tiesības baudīja un izlietoja pirmoreiz, pie kam sieviešu vēlētāju bija 6 milj. vairāk nekā vīriešu. Arī 0,5 milj. bij. nacionālsociālistu, kam pag. vēlēšanās bija liegts piedalīties, šoreiz, pēc noilguma, bija atguvuši vēlēšanu tiesības. 2420 vēlēšanu apgabalos (70.000 iecirkņos) 14 partijas bija uzstādījušas 4040 kandidātu, no kuŗiem parlamentā iekļuva 487 deputāti. Berlīnē, ko pārvalda 4 okupācijas sektoru komandanti, vēlēšanas nebija atļautas. Tāpēc vēlēšanas izdarīja Rietumberlīnes pilsētas dome savā sēdē, sūtot uz Bonnu 22 deputātus parlamentā.

ADENAUERA UZVARA

Galvenā cīņa par uzvaru, t. i., cīņa pēc varas Vācijā šais vēlēšanās, tāpat kā pēdējo gadu politiskajā dzīvē, — it sevišķi par Vācijas piedalīšanos Eiropas aizsardzības plānā, — norisinājās starp kanclera Dr. K. Adenauera vadīto pilsonisko koaliciju un opozicionāro sociāldemokratu partiju. **Sensācionālu uzvaru vēlēšanās guva Adenauera kristīgo demokratu, kristīgo sociālistu un pārējo partiju koalicija. Adenauera kristīgo demokratu partija viena pati ieguva 243 vietas parlamentā (49,9 proc.). Līdzšinējā parlamentā šai partijai bija 139 vietas (34,5 proc.). Adenauera koalicijā ietilpstošā brīvo demokratu partija (vadītājs vicekanc. Bluechers) ieguvusi 48 vietas (līdz šim 52)un konservatīvā vācu partija 15 (līdz šim 17). Ar to valdības koalicija ieguvusi 306 vietas no 487, kas nozīmē daudz lielāku vairākumu un spēku pieaugumu kā līdz šim.**

28,2 MILJONI VĀCIEŠU PIE URNĀM. — PILNĪGA KOMŪNISTU SAKĀVE

Federālās Vācijas otrā parlamenta vēlēšanas, kam 6. septembrī bija pievērsta visas pasaules sasprindzināta uzmanība ,nu ir garām. Ar nelieliem, no ārpuses un iekšpuses organizētiem starpgadījumiem, kas tomēr bija laikus paredzēti un ar attiecīgiem pretlīdzekļiem novērsti, vēlēšanas noritēja samērā mierīgi. Bet visi priekšvēlēšanu notikumi un cenšanās no dažādām pusēm tās ietekmēt bija panākuši, ka no 33,2 milj. reģistrētiem vēlētājiem vēlēšanās bija piedalījušies 28,2 milj., kas aizsniedz 86,2 proc, dažos apgabalos pat 90 proc.

Tas ir sevišķi svarīgi Eiropas aizsardzības līguma ratificēšanai, pret ko līdz šim ļoti asi uzstājās sociāldemokrati, ievērojot to, ka tas saistās ar satversmes grozīšanu, kam vajadzīgs 2/3 balsu vairākums parlamentā un ko valdība līdz šim nevarēja dabūt. Ja Adenauera koalicijai pievienojas arī vācu austrumu bēgļu partija, ko var ieskatīt gandrīz par drošu, un kas līdz šim parlamentā nebija pārstāvēta, bet tagad ieguvusi 27 deputātus, tad Adenaueram ir visos jautājumos nepieciešamais 2/3 vairākums, un Vācijas aktīva un drīza ieslēgšanās Eiropas aizsardzības plānā ir nodrošināta.

Arī sociāldemokratu skaitliskais samērs jaunajā parlamentā ir mazliet pieaudzis, no 131 uz 151 vietu, bet cerēto un ilgi cīnīto politisko uzvaru viņi nav varējuši panākt. Viņiem nav pat 1/3 balsu, nav vairs arī sabiedroto, kas palīdzētu, lai viņu opozicija būtu iedarbīga un svarīgos jautājumos izšķirīga.

Ja 1949. gada vēlēšanas atgādināja zināmā mērā „vistiņu ķeršanu," jo tad uzstādītos kandidātus vācu tauta samērā maz pazina, tie bija tādi, kas Hitlera Trešās valsts laikā nebija izvirzījušies atklātības amatos, vai arī atradušies koncentrācijas nometnēs un emigrācijā, kāpēc vēlēšanās vienīgais vadmotīvs bija politisko partiju platformas, tad tagadējās vēlēšanās, līdzās programmām un politiskiem mērķiem, liela loma bija arī jauno politiķu personībai, jo pa šiem 4 gadiem parlamenta un valdības locekļi bija paspējuši parādīt sevi darbā, un vācu tautai par katru no tiem bija jau savs noteikts priekšstats.

KOMŪNISTU SAKĀVE

Neievērojot jūtamo atbalstu, ko Rietumvācijas komūnistu partija dažādos veidos ir saņēmusi no austrumiem, sevišķi no Austrumvācijas, šajās vēlēšanās šī partija ir cietusi pilnīgu sakāvi. Līdzšinējā parlamentā komūnisti ar 15 deputātiem (5,7 proc.) bija sestā partija.

Jaunajā parlamentā komūnisti neiegūst nevienu vietu,jo par viņiem nodoto balsu kopskaits bija noslīdējis zem 5 proc., un tie arī neguva nevienu tiešī ievēlētu deputātu, kāpēc, sakarā ar jauno vēlēšanu likumu, par komūnistiem nodotās balsis gāja zudumā.

Tas pats notika ar visvāciešu tautas partiju, kas īstenībā bija uzskatāma par austrumu mērķu netiešu sekmētāju vācu federālajā republikā. Šīs partijas dibinātājs un vadītājs ir bijušais Adenauera iekšlietu ministrs, dubultdoktors Gustavs Heinemans. Jautājumā par Vācijas piedalīšanos Eiropas aizsardzībā viņš ar Adenaueru nonāca domstarpībās un no valdības izstājas. Heinemans agrāk bija arī diezgan pazīstams vācu baznīcu darbinieks. Viņa politiskais mērķis ir neiet kopā ar sabiedrotiem, „atturēties" arī no sadarbības ar krieviem, bet sarunās ar tiem panākt Vācijas apvienošanos. Ko šāda politika nozīmē, to latviešu emigranti no savas pieredzes dzimtenē zina vislabāk. Bet ka Heinemana saukļiem, kuŗu upuris savā naīvitātē viņš jau tagad ir kļuvis, vācu tautā ir bijusi zināma atsaucība, liecina par šo partiju nodotais prāvais balsu skaits, kam nebija panākumu tikai tādēļ, ka partijas balsu kopskaits neaizsniedza 5 proc., un tai nevienā apgabalā nebija neviena tiešī ievēlēta deputāta. Ar Heinemani sadarbojās arī bij. Vācijas kanclera Dr. Jozefa Virta (Wirt) partija, kas baudīja diezgan lielu austrumu labvēlību. Austrumberlīnē, kur Virts vairākkārt ir viesojies, tas ir ieskaitīts par Rietumvācijas persona grata. Ar Heinemani politiskā kopsolī ir gājis arī slavenais antihitleriskais mācītājs Nīmillers, tagadējais Hesenes baznīcu prezidents, kas arī stāv par sadarbošanos un saprašanos ar austrumiem un Kremli, kur viņš viesojies ar tādiem pašiem panākumiem kā Kenterbērijas sarkanais dekāns Hjulets Džonsons. Bet vācu tautas plašās masas vēlēšanās parādīja, ka tās noteikti norobežojas no tiem, kas sliecas pēc saprašanās un sadarbības ar Kremli. Raksturīgi, ka arī bij. nacionālsociālisti, kas vēlēšanās izgāja ar vācu valsts partijas nosaukumu, cietuši pilnīgu neveiksmi. Vācieši ar to ir apliecinājuši, ka viņi norobežojas no politiski radikālajiem elementiem.

Tai vietā ievērojamus panākumus uzrāda vācu austrumu bēgļu partija — visvācu vai izdzīto un bezties īgo bloks, par kuŗas vadītāju izvirzījies kādreizējā Polijas koridora vācu lauksaimniecības kameras direktors-rīkotājs Voldemārs Krafts. Šis bloks, iegūdams ceturto vietu parlamentā, kļuvis par diezgan ievērojamu politisku faktoru Vācijas politiskajā dzīvē. Politiski tas piesliesies līdzšinējai valdības koalicijai.

(Nobeigums sekos).

LATVIJA

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ZĪMES DRAUD

VALENTĪNS PELĒCIS

Pēc pirmā ASV atombumbas izmēģinājuma, 1945. g. jūnijā, pagāja apmēram 4 gadi līdz tāda paša apmēra rībiens atskanēja kaut kur Sibirijā. Rietumu galvenie tad jau bija paspējuši aizmirst savus zīlējumus, ka vergu imperijas smadzenēm šāds technikas stiķis nebūšot pa spēkam, bet toties ar mazā „reizesrēķina" palīdzību pierādīja, ka ASV esot četru gadu atombumbu ražas priekšrocība. 1952. gadā ASV izmēģināja pirmo un daudz iedarbīgāko — ūdeņraža bumbu.

Atkal atskanēja priecīgs pašapmierinājums, ka šī nu esot tik briesmīga lieta, ka pietiekot tikai to pieminēt, lai katram pārietu agresijas tieksmes. Šoreiz vairs nebija jāgaida četri, bet — pietika ar vienu gadu, kad Maļenkovs viņam pareģotās krišanas vietā uzspridzināja divas ūdeņraža bumbas un Rietumu zinātniekiem atlika tikai konstatēt, ka tās ir „īstas." Reizrēķins vairs šoreiz atvieglojumu nedod, bet, tiešī otrādi, tas it kā saka, ka Pad. Savienības piepūle atomieroču attīstīšanā ir daudzkārt intensīvāka par ASV un nu nav runa vairs par tehnisku nezināšanu vai nervozēšanu, bet vienīgi par produkcijas apmēriem. Pagājušā kara statistiķi saka, ka angļu un amerikāņu bumbvežu masu uzlidojumos caurmērā katra nomestā parastā bumba nogalinājusi tikai vienu cilvēku, bet uz Japānu nomestās divas atombumbas katra caurmērā 100 tūkst. cilvēku! Kā tas būs ar ūdeņraža bumbu, tas praksē vēl nav pārbaudīts, bet ļoti iespējams, ka līķu skaitu noteiks tikai trāpītās pilsētas iedzīvotāju skaits.

Patiesība, ka ātomieroči atrodas Kremļa vīru rīcībā, ir drausmīga, un vēl jaunāka tā tādēļ, ka ASV nejūtas morāli tiesīgas pirmās uzspert Kremli gaisā, mazākais tik ilgi nē, kamēr Maļenkovam blakus vēl drīkst stāvēt biedrs Kaganovičs! Bet Pad. Savienības rokās tagad ir ieroči, kas tuvākos gados tai atļauj pārkārtot visu militāro stratēģiju. Tās spēks vairs nav atkarīgs no milzīgajām un diezgan apšaubāmajām kājnieku masām, bet tā var pakāpeniski izveidot skaitliski nelielu atomieroču armiju un pēc savām komūnistu partijā ilggadīgi pārbaudītām izlases metodēm izveidot to par spēku, kas kādā x stundā noslēgs Rietumu materiālistiskās civilizācijas posmu. Ir nožēlojami un absurdi, ka pateicoties Otrā Pasaules kara iznākumam, Rietumu brīvības un kristietības pastāvēšana ir atkarīga no kādām desmit ASV rūpniecības pilsētām, un nedaudzām politiķu un ģenerāļu galvām! Teorētiski tās ir iespējams iznīcināt nedaudzu minūšu laikā, un pašu amerikāņu civilās aizsardzības plānotāji saka, ka pagaidām un arī tuvākā nākotnē tie nezinot līdzekļu, ar kuriem praktiski kādu pilsētu varētu nodrošināt pret moderno atombumbvežu uzbrukumiem vai atomu projektīļiem. Laikam vislielākais mierinājums pašiem amerikāņiem ir tas, ka šis ierocis taču ir pārāk „šausmīgs," lai to kāds uzdrošinātos pielietot pret viņu skaistajām un bagātajām pilsētām, jo visos karos līdz šim ir bumbots un grauts „kaut kur citur." Bet ja nu tomēr Maļenkovs un Co. kādreiz pirmie uzdrošināsies šo „neiespējamību," tad var pienākt rīts, kad sarkanā migla parādīsies un apklās Amerikas kontinentu ir no rītiem, ir no vakariem uz ziemeļiem, bet Eiropas pārpalikumam atliks tikai padevīgi noliekt gļēvuma pieņēmotās galvas un varbūt traģikomiskā secībā atcerēties Hitlera grenadierus, kas kādreiz maršēja uz austrumiem. Tā tad būs „Nirnbergas prāvas" pēdējā daļa....

LATVIEŠI 14. KANADAS ROVERU SALIDOJUMĀ PIE OTAVAS

1. r. no kr.: Budrevics, Brumelis, Bembers, Plaudis; 2. r.: Mūrītis, Rudzītis, Vāgners, Freibergs, Šķepasts, Šūns. Iztrūkst Lukss.

5., 6. un 7. septembrī Toronto 72. Rīgas skautu vienības roveri un vadītāji pulcējās Ontario provinces gadskārtējā kanadiešu roveru salidojumā — nedēļas nogales nometnē, kas ir 14. pēc kārtas. Lai palīdzētu roveru brālībai un to populārizētu, šāds salidojums notiek katru gadu citā provincē. Šogad salidojums notika Opemikdonas skautu rezervātā Christie ezera krastā, apm. 60 jūdzes no Otavas rietumos. Šis dabas stūrītis ir apveltīts ar visu, ko vien katrs skauts nometnes vajadzībām var vēlēties, proti: ūdens peldēšanai, malka ugunskuram, koki nometnes ierīcēm un labs pamats telšu vietām. Nometnē piedalījās 264 roveri, latvieši bijām 12. Pirmajā dienā pēc nometnes oficiālās atklāšanas steidzāmies iekārtoties: uzcelt teltis un iekārtot ierīces, kas bija nokavēts, jo no Toronto vispirms bijām devušies mazā ekskursijā uz Otavu un Hullu.

Pirmo salidojuma dienu noslēdza lielais ugunskurs, kas gan sākumā negribēja labi degt, jo tā krāvēji nebija pietiekami sagatavojušies uzdevumam.

Nometnes moto bija: „Vadi pats savu kanū." Šajā sakarībā otrās dienas priekšpusdiena bija veltīta ūdens sportam. Šeit mēs, latvieši, ieguvām trīs A klases, trīs B un divas C klases atšķiras. Rīta posmā vēl noklausījāmies vērtīgu referātu: „Kas ir roveris?" Pēcpusdienā bija diskusijas par roveru darbā sastopamām problēmām. Bija pārrunas, arī par jaunkanadiešu dzimtām. Lai popularizētu savu dzimto zemi un viņas likteņgaitas, bijām sarīkojuši mazu tautisko lietu skati, kurā veiksmīgi paskaidrojumus sniedza vadītājs A. Budrēvics. Izdalījām arī brošūras kanadiešu vadītājiem par notikumiem Baigajā gadā. Interese par mūsu mazo skati bija visai dzīva, īpaši tāpēc ka mūsu nometne atradās tieši pie karoga, kur katru brīvo brīdi pulcējās kanadiešu roveri un vadītāji. Mūsu viesu grāmatā ir ap 130 parakstu, pie kam daļa apmeklētāju mūsu šaurajā teltī nemaz netika pie parakstīšanās. Tumsai iestājoties skatījāmies brīvdabas kino izrādes un uzņēmumus no vispasaules roveru salidojuma, kas šogad notika Sveicē. Jau melnā naktī sākās t. s. „džunglu aktivitātes" — veiklības un skautu mākslas sacensības. Arī te mēs darījām iespējamo. Aktivitātēm noslēdzoties, vēl pāris stundu sēdējām pie Toronto 1. roveru dzimtas ugunskura, pie kura mēs bijām uzaicinājuši ciemos. Tikai vēlā nakts stundā tikām pie miera. Otrā rītā turpinājām skautu māku un veiklības sacensības. Uzstādot sacensību bilanci, mēs bijām izcīnījuši 21 A klases, 20 B klases un 4 C klases atšķiras. Pēc nometnes oficiālās slēgšanas vēl ilgu laiku uzkavējāmies skaistajā ezera krastā. Nometnē guvām daudz vērtīgu atziņu, daudz draugu, un visi nospriedām, ka arī nākošgad brauksim uz šo salidojumu, kaut gan tas notiks pašos Ontario ziemeļos pie Hadsona līča.

V. Š.

LATVIEŠU KULTŪRAS NEDĒĻAS IEVADĪS BALTIEŠU KONCERTS

Latviešu kultūras nedēļu atklāšanas koncertā, ko rīko Baltiešu Sporta Federācija LNAK protektorātā šestdien, 26. septembrī, Ītona lielajā auditorijā bez labākiem lietuvju operdziedātājiem no Sav. Valstīm, koŗa, tautisko deju trupas, igauņu ritmo-plastikas priekšnesumiem un baritona Pētera Geistauta, piedalīsies arī Irēne Apine un Juris Gotšalks, kas sniegs divus lielus baleta numurus, kur abi dejotāji būs redzami kā duetos, tā arī solo dejās.

Plašākai latviešu sabiedrībai Irēne Apine un Juris Gotšalks pazīstami vairāk vārda pēc, un tai nav bijis izdevības tos redzēt dejojot. Nopietnais laikraksts, kuŗa saturs veltīts tikai dejas mākslai un kas iznāk reizi mēnesī uz 16 lapas pusēm un sniedz visu iespējamo informāciju par šo mākslas nozari Eiropā, Amerikā un citos kontinentos, tiek iespiests Savienotās Valstīs un saucas Dance News.

Septembŗa mēneša numurā ir plaša informācija un uzņēmumi par slaveno Sadlers Wells Baletu, Monte Carlo Ballet Russe, amerikāņu Slavenska Franklīna lielo baleta turneju un viesošanos Japānā un citiem baleta jaunumiem.

Lielāks apcerējums un uzņēmumi sniegti arī par Kanadas Nacionālo Baletu sakarā ar tā piedalīšanos Pillovas deju festivālā. Laikraksts raksta, ka Kanadas Nacionālais Balets aizpildījis astoņu vakara programmu pie pārpildītām telpām un guvis izcilu publikas atsaucību. Baletā kā pirmie mākslinieki atzīmēti Irēne Apine un Juris Gotšalks un viņu uzstāšanās dejā Pas de deux raksturota kā virtuoza. Šāds vērtējums un arī Irēnes Apines angažēšana Kanadas Nacionālā Izstādē un abu dejotāju biežā uzstāšanās televīzijā rāda, ka mums ir izaudzi jauni dejotāji, kas godam reprezentē latviešu vārdu baleta mākslā.

PAZIŅOJUMI

Nākošā Dziesmu svētku rīcības komitejas sēde notiks ceturtdien, 17. septembrī DV namā, 123 Huron ielā, pl. 8 vakarā. Visu rīcības komitejas locekļu ierašanās nepieciešama.

Biļetes I latviešu Dziesmu svētkiem Kanadā — svētku koncertam, jaundarbu koncertam, teātŗa izrādei un tautisko deju rītam, pārdod:

1. Pa pastu — kasieris P. Broks, 66 Cowan St., Toronto, tel.: LL - 7606, un J. Petsals, 17 Linden St., Toronto, tel. PR - 2823.
2. Latvija Amerikā" kantorī, 123 Huron St. un puķu veikalā „Lotos", 854 Bathurst St.
3. Hamiltonā: pie M. Zitmaņa, Juwelry and Watch Co., 170 James St., un pārtikas veikalā —
4. Londonā, P. Dreimanis, 10 Kensington Ave.
5. St. Catharines, P. Vītols, Dr. General Delivery, un E. Sakss, 83 Louisa St.
6. Bramptonā, Evalds Priede, 4 Joseph St. (tel. 1973 - W).

Montreālā pie O. Zilkalna 6445

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto. Tel. EM 8-1688
320 BAY ST., ROOM 1304

KONSULS
VILIS TOMSONS
MONTREALĀ, P. Q.
5210 VICTORIA AVE, APT. 10
Tel. AT 7798

ATSAUCIETIES, JŪS MEKLĒ!

Amerikas Latviešu Apvienības Kartotēka lūdz atsauktīes sekojošas personas: Annu Barovski, Verenu Stelpi, Freifelda kundzi, kuŗai miruši meita Olga, Rūdolfu un Natāliju Korba, Arnoldu Pētera d. Rismani, Miķeli Liepu no Bolderājas, kas dzīvoja Vircburgas nometnē, Vācijā, Arvidu Grasi no Mujānu pag., kas dzīvoja Vācijā, angļu zonā, Rūdolfu Derkēvicu, tuvākas ziņas lūgtas par 1914. gada 20. martā dzimušo Edvardu Biezo, kas it kā gājis bojā uz kuģa kaŗa laikā, Artūru Abramsonu, jūrnieku, kas it kā dzīvo tagad Kubā, mūzeja darbinieku un vēsturnieku Lamsteru, kas dzīvojis Rigā un trimdā bijis Eslingenā, Vācijā, Tamāru Meļņikovu un Alekseju Pankovu no Rīgas, Voldemāru Varku, dzim. 1925. g. 12. jūlijā, Rīgā, ārstu Streipu un Silviju Zeltiņu, dzim. 1932. g. 28. jūlijā.

Meklējamo adreses lūdz piesūtīt:

American Latvian Association, Inc. 3220 17th Street, N. W., Washington 10, D. C.

Pēc adreses saņemšanas kartotēka meklējamiem paziņos, kāda iestāde vai persona viņus meklē un uzdos savukārt meklētāja adresi, lai tieši sazinātos.

LASĪTĀJU VĒSTULES

KAS VISVAIRĀK UZTRAUCAS?

Lasi un brīnies, ka radies atkal jauns censonis, kas uztraucas par Dr. A. Valdmaņa un DV pr-ka plkv. Januma satikšanās iespējamību. Nedomāju, ka kāds apzinīgs latvietis priecātos par šādu Br. Rubesa centību liet ūdeņus uz tautiešu nesaprašanās dzirnavām. Katrs to zina un saprot, ka katra nesaprašanās un šķelšanās mūsu starpā kalpo tikai svešiem mērķiem, bet ne pašas tautas labā. Un tiešām ir prātīgs Br. R. atzinums atstāt šo lietu abu cienījamo vīru pašu ziņā, jo mēs visi ticam, ka viņi satikšanos atzīs par nepieciešamību. Par to varētu priecāties ne tikai viņi abi, bet arī visa trimdas latviešu saime, jo tad sāktos ražīgs darbs Latvijas labā.

Bez tam gribu paskaidrot, ka man personīgi nav nekādas vēstules uzrādīšanai, un domāju, ka tas nav arī svarīgākais. Būdams DV Kanadas rev. kom. loc., varu darīt zināmu DV KV rev. kom. protokolu Nr. 2, par. 2, p. 1, un tas skan: „Pēc debatēm un pārrunām par DV organizācijas dzīvi Kanadā rev. kom. nāca pie atziņuma un nolēma sekojošo: 1) Lūgt DV Kanadas valdi nekavējoties noskaidrot pie DV nodaļām Kanadā jautājumu par DV pr-ka plkv. Januma un Dr. A. Valdmaņa satikšanos plkv. Januma vēsošanās laikā, resp. ārkārtējās delegātu pilnsapulces laikā, lai par visām reizēm noskaidrotu un izbeigtu klīstošās baumas un nesaskaņas abu starpā." Šis lēmums pieņemts vienbalsīgi, piedaloties rev. kom. pr-dim I. Jankovskim, loc. R. Gravam un A. Civzelim, 1953. g. 5. jūnijā. Pēc tam šis lēmums nekavējoties iesniegts DV Kanadas valdei. Neatkarīgi no rev. kom, arī DV Toronto nod. valde š. g. 25. jūnija sēdē (prot. No. 19/98) šo jautājumu ir pārrunājusi un atzinusi par vēlamu. Tāpat katram ir saprotams, ka nedz Balodis, nedz Grava, nedz Civzelis būtu satikšanās „aranžētāji", bet gan DV K rev. kom. un nodaļas to atzinušas par vēlamu, jo šo brīdi gaida katrs latvietis, kam rūp tautas kopība un ražens darbs.

Par Br. R. izteikto piezīmi, vai DV laikr. Latvija Amerikā var saukties par DV laikrakstu vai nē, lai spriež lasītāji paši. Cerams, ka laikraksts turpinās paust to latviski nacionālo domu, kādu tas uzņēmies, darbu sākot.

R. Grava, Toronto

DAUGAVAS VANAGI

PATEICĪBA

Sirsnīgu latvisku paldies izsakām Alfonsam, Ludmilai un Alīnei Suksēm, kā arī Artūram un Bertai Sproģiem Kvēbekā, kuŗi vienīgie no provinces piesūta regulāri $15.00 mēnesī aprūpei.

DV Toronto nod. valde

DV LINKOLNĀ

Daugavas Vanagu Apvienības Linkolnā ārkārtēja biedru pilnsapulce notiks 20. sept., plkst. 14, YMCA's telpās Linkolnā, ar sekojošu dienas kārtību:

1. Sapulces amatpersonu vēlēšanās,
2. Valdes pārskats par 1953. g. I. pusgada darbību.
3. Revīzijas komisijas ziņojums.
4. Iestāšanās Amerikas Latviešu Apvienībā.
5. Sekciju vadītāju vēlēšanas.
6. Dažādi jautājumi.

Nesanākot kvorumam, pilnsapulcę notiks turpat, plkst. 15.00, pie katra ieradušos biedru skaita.

VĒRTĪGI MĀCĪBAS LĪDZEKĻI PAR LATVIJU LATVIEŠU SKOLĀM

ALA's Kultūras birojs ir sazinājies ar latviešu pārstāvību Vācijā par Latvijas skatu filmu un Latvijas skatu karšu sagādi latviešu skolu vajadzībām Amerikā. Šo darbu Rietumvācijā veic mag. phil. Bonga kopā ar Latviešu apgabala pārstāvību Bavarijā. Skolu vajadzībām, jaunatnes organizāciju sanāksmēm, kā arī citiem mērķiem jau saņemamas vairākas bilžu diapozitīvu lentas. Uz katras lentas ir ap 70 uzņēmumu par kādu noslēgtu tematu, piemēram: Daugava — Latvijas sirds, Liepāja, pa Vidzemes kalnājiem, skaistā Latgale, Lejaskurzeme, Ziemeļvidzeme, latviešu dzīve senajā Rīgā, Rīgas jūrmala. Šo bilžu diapozitīvu lenšu izrādīšana nekādas techniskas grūtības nesagādā, tas izdarāms ar vienkāršo projektoru. Vienas šādas filmas izrāde līdz ar referenta stāstījumu varētu ilgt apmēram vienu stundu. Šādas filmas cena, to saņemot sekretāriātā, būtu $6.-- līdz $6.50.

Tāpat ALA's Kultūras birojs var sagādāt dažādas Latvijas vēsturisko vietu skatu kartes, kas izmaksā $0.10. Visi šie materiāli, kā filmas, tā skatu kartes, varētu būt vērtīgs mācības līdzekļu papildinājums latviešu skolām Amerikā. Pasūtinājumi un tuvāki paskaidrojumi pieprasāmi: American Latvian Association, Inc. 3220 17th Street, N. W., Washington 10, D. C., USA. Līdz ar pasūtinājumu piesūtāma attiecīga naudas summa. Filmas un skatu kartes ALA's sekretāriāts skolām un organizācijām piesūtīs pēc to saņemšanas no Vācijas.

Ev. Freivalds,
ALA's Kultūras biroja vadītājs.

MELCHERS DISTILLERIES No. 7
KANADA RŪPĒJAS PAR STRĀDNIEKIEM...
Kanadas darba pārvalde rūpējas un palīdz sagādāt darbu ikvienam, līdz ar to katrs ir priecīgs par savu darbu. Darba likums nosaka normētu darba laiku, cietas algas un nodrošina strādniekus pret negadījumiem. Lielākā daļa rūpniecības strādnieku saņem brīvu medicīnisko palīdzību, kā arī pabalstus, ja negadījumi notikuši darba vietās.
Kanada rūpējas par visu iedzīvotāju un zemes labklājību
MELCHERA DESTILĀCIJAS AKC. SAB.
MELCHERS DISTILLERIES LIMITED

KANADĀ

TORONTO

Piektdien, 8. septembrī, sv. Andreja baznīcas telpās, saskaņā ar iepriekšējās sanāksmes lēmumu, LNAK valdes priekšsēža aicināta, sanāca kopā Latvijas universitātes gada svētku atzīmēšanai izraudzītā rīcības komiteja. Sēdi atklāja A. Svenne, un tanī piedalījās prof. V. Burkēvics, A. Linājs P!K!, K. Tannis no Latviešu Nac. Apv. Kanadā, O. Perro no Toronto Latviešu Studentu Kopas, H. Pētersone no S!P!K! un A. Brīvinš no Vienību Savienības. Rīcības komiteja bija vienis prātis, ka Universitātes gada svētki jārīko visai akadēmiskai saimei kopīgi. Šinī sakarā rīcības komitejā rezervēja vietu Konkordiju pārstāvim J. Grīslim. Gada svētku svinībām izraudzīja 25. septembri, un tās notiks sv. Andreja baznīcas telpās. Svētkus ievadīs akadēmiskais dievkalpojums, kuŗu vadīs mācītāji A. Čops un A. Lūsis. Pēc dievkalpojuma akadēmisko runu teiks prof. V. Burkēvics, kam sekos koncerts. Koncerta programmu noteiks vēlāk, bet, cik zināms, tad paredzēts aicināt saprānu E. Sedliņu, pianisti M. Tūteri, V. Leinvēberi un dubultkvartetu Kalvi. Kā viesi aicinās Toronto studentu kopas goda biedru R. N. Braisonu.

Trešdien, 9. septembrī, Latviešu Daiļamatnieku Savienība bija aicinājusi daiļamatniekus uz sanāksmi, lai izlemtu svarīgus jautājumus sakarā ar daiļamatniecības izstādi, kas notiks Dziesmu svētku laikā, galīgi noteiktu tautas tērpu žūrijas sastāvu, un pārrunātu citus jautājumus. Lai godam reprezentētu latviešu daiļamatniecību Dziesmu svētku izstādē, visi daiļamatnieki lūgti izstādei domātos darbus iesūtīt vēlākais līdz 5. oktobrim ārpusē dzīvojošiem, bet Toronto dzīvojošiem darbi jāiesūta vēlākais līdz 7. oktobrim uz adresi 248 Hastings Ave Toronto, Ont. Pašlaik izstādei ir pieteikti ap 200 darbu no 15 autoriem. Daļu no izstādītiem darbiem varēs arī pirkt. Tautas tērpu godalgošanas komisijā papildus jau agrāk minētiem izraudzīja arī vēl J. Zichmani.

Daiļamatnieku sanāksme bija ļoti kupli apmeklēta, un tanī piedalījās gandrīz visi Toronto dzīvojošie daiļamatnieki. Pārrunājot salona darbību, tā atzīta par ļoti sekmīgu un apmeklētāju skaits aug pastāvīgi. Interese ir tik liela, ka vairāk tiek pirkts un pasūtināts nekā iespējams ražot. Sevišķi trūkst kerāmikas un ādas izstrādājumu, pēc kuŗiem ir sevišķi liels pieprasījums. Mākslas salons, 248 Hasting Ave, tagad atvērts ik dienas līdz plkst. 9 vakarā. Apvienības biedru informācijai tiks izsūtīts plašāks apkārtraksts.

Pagājušā darbības gadā lielu rosību izrādīja Toronto latviešu inženieŗu saime, kas regulāri organizēja inženieŗu un techniķu sanāksmes, kur apmainījās domām un noklausījās vērtīgus priekšlasījumus. Vasaras posmā bija pārtraukums, bet nupat pēdējā sanāksmē ir pārrunātas daudzas svarīgas problēmas. Toronto Latviešu Biedrības Inženieŗu un Techniķu kopa arī šogad rīko plašu sanāksmi, uz kuŗu aicināti visi latviešu inženieŗi un techniķi.

Pagājušā gadā sanāksmē bija ap 50 dalībnieku, bet šogad Inženieŗu un Techniķu kopa cer uz vēl lielāku skaitu un vēl saistošāku domu izmaiņu. Sagaida arī krietnu dalībnieku skaitu no Montreālas un ASV.

Sanāksmi rīko Dziesmu Svētku laikā Toronto, lai provincē dzīvojošie pie viena brauciena varētu mantot iespējami daudz.

Sanāksme notiks sestdien, 10. oktobrī, plkst. 12.30, 180 Simcoe St., Toronto.

Sanāksmē būs sekojoša darba kārtība: 1. Sanāksmes atklāšana. 2. Prof. A. Dreimaņa referāts Ontario ģeoloģija. 3. Prof. V. Burkēvica ziņojums par LIAA darbīgumu. 4. Būvinž. A. Spūrmaņa ziņojums par LIAA biļetena izdošanu. 5. Ziņojumi no vietām. 6. Pārrunas un ierosinājumi.

Sanāksmi pārtrauks pa Dziesmu svētku koncerta laiku.

Pēc koncerta, turpat 180 Simcoe St. notiks tuvināšanās vakars ar dāmu un ievestu viesu pieladīšanos. Vajadzības gadījumā sanāksmi turpinās 11. oktobrī, plkst. 2 pp. TLB namā 198 Osler St.

Ieejas maksa sanāksmē $1.00 un tuvināšanās vakarā $1.00 no personas.

Dalību sanāksmei un tuvināšanās vakaram lūdzu pieteikt vēlākais līdz 2. oktobrim inž. J. Frīšmanim, 20 Muir Ave, Toronto.

Čeki dalības naudai rakstāmi uz inž. J. Frīšmaņa vārda.

Provincē dzīvojošiem centīsies sagādāt naktsmājas, ja to iepriekš pieteiks.

TLB Inž. un Techn. kopa

Pagājušās ceturtdienas (10. septembrī) promenādes koncerts Toronto bija ievērojams ar to, ka par solisti šim koncertam bija aicināta bij. Metropolitena operas „zvaigzne" Polina Stoska (soprāns). Nav Amerikā daudz tādu dziedātāju, kā Stoska, jo ar savu plašo balss diapazonu un brīnišķīgajām augšām tā izpelnījusies vislabākās kritiķu un mākslas cienītāju atsauksmes. No visai kuplā dziesmu skaita, ieskaitot piedevas, tikai divas bija operu ārijas. Programmas otro daļu iesāka filharmonijas orķestris ar Haidna simfoniju N88, G mažorā, ko diriģēja Ernests MacMillans. Stoska dziedāja Maskanji āriju — Voi lo sapete no op. Cavaleria Rusticana un Air des Bijoux āriju no operas Fausts. Šī ārija atmiņā atsauca Hertu Lūsi, kuŗa to dziedājusi neskaitāmas reizes. Un ja Hariju Edgaru Pallo.

gribētu salīdzināt abu mākslinieču dzirdētos sniegumus, tad varētu būt gan tikai pagaidām viena atziņa, ka Stoskai vēl labs gabals ejams līdz tai interpretācijas robežai, kādu bija sasniegusi mūsu iecienītā operdziedone. Apbrīnojama ir MacMillana atmiņa, kuŗš visu vakara programmu diriģēja no galvas.

A. K.

Otavas latviešu ev.-lut. draudzē māc. Edg. Lange kristījis: Valdi Jāni Ādamsonu, Arni Ati Dambergu, Pēteri Egilu Liepu un

SĀKAS MEDĪBU SEZONA

Toronto Latviešu Medn. un Makšķernieku klubs svētdien, 20. septembrī, rīko makšķernieku izbraukumu uz Rice ezaru.

Pieteikšanās un tuvāka informācija pie O. Bērziņa, tel. KE 3875 vai J. Treija GL 3611. Piezīmējam, ka labas un lētas zivju ēsmas (minows) dabūjamas japāņu sporta veikalā Dundas St. W. starp Dufferin un Sheridan ielām.

Kluba biedriem darām zināmu, ka pīļu medību sezona sāksies 19. sept. Ontario provinces ziemeļos, t. i. ziemeļos no 7. auto ceļa, Rice un Simcoe ezeros ar 3. okt. Pīļu medībām pietiekama vispārējā medību atļauja.

Kluba valde izsaka pateicību sv. Andreja draudzei par atļauju pulcēties māla baložu šaušanas treninos draudzes saimniecībā Sidrebenē 6. un 12. septembrī.

Šaušanas rezultāti ar katru treniņu manāmi uzlabojas, pat daži kluba biedri uzrāda 100 proc. trāpījumus. Šie treniņi ir teicams sagatavojums nākošai medību sezonai.

Ja kāds kluba biedrs vēlētos trenēties individuāli vai mazākās grupās, tad lūdzam stāties sakaros ar kādu no kluba valdes locekļiem tuvākas informācijas iegūšanai.

Kluba valde

LATVIJA AMERIKĀ

LAIKRAKSTA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI DABŪJAMI TORONTO ŠĀDĀS VIETĀS:

1. Pocos Meat Product, 376 College St.
2. Tulip, 994 Dundas St. W.
3. Lotus, 854 Bathurst St.
5. Atlantic Restaurant, 1330 Dundas St. W.
6. V. Koppel Art Handicraft, 609 Yonge St.
7. E. un J. Groceteria, 384 Roncesvalles Ave.
8. McWhinnies, 533 Bloor St. W.
9. I. J. Sharonu Typewriter Co, 781 Queen St. W.
10. All Nations Book and Film Services Ltd., 340 College St.

VECĀKĀ UN PLAŠĀKĀ GRĀMATNĪCA KANADĀ:
VALTERS ZIEDIŅŠ
218 Greenwood Ave.
Toronto, Ont., tel. GL 8646

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem

Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putniņam 280 Wrigth Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanadu nodaļas

JAUNĀS PIANISTES PIRMAIS KONCERTS

Jaunās latviešu pianistes Verenas Stelpes pirmais atklātais klavieru koncerts notika Klīvlendā, 5. sept. Pianiste atskaņoja Bacha, Bēthovena, Ravēla, Brāmsa un A. Kalniņa darbus. Apmeklētāju bija diezgan daudz un izrādīja apdāvinātai māksliniecei jūsmīgu piekrišanu.

Verena Stelpe klavieru spēli sākusi mācīties 9 gadus vecumā Liepājā pie brīvmākslinieka Vikera, vēlāk pie brīvmākslinieces Īrbītes. Vācijā mācījās Augsburgas konservātorijā pie prof. Sonntaga, spēlējot ērģeles latviešu dievkalpojumos un parallēli mācoties Augsburgas Ausekļa ģimnazijā. 1952. gada jūnijā Stelpe beidz Central Michigan College ar „Bachelor of Science with Major of Music" grādu. 1952. g. septembrī sāk studijas augstākā kursā un š. g. 14. aug. beidz University of Michigan ar augstāko grādu „Master of Music", kas atbilst brīvmākslinieces gradam Latvijas konservatorijā.

Jaunā pianiste ir arī strādājusi parallēli studijām, jo citādi vecākiem būtu grūti samaksāt augstos studiju izdevumus. Nākamais Verenas Stelpes koncerts notiks Indiānapolē, tad Čikāgā un citur.

Jaunā pianiste ar vecākiem dzīvo 118 S 11th Street, Saginaw, Michigan, USA.

K. G.

Pirmās vieglatlētikas sacīkstes Indiānapolē

Darba apstākļu dēļ kavēta piedalīties ASV vidējo valstu šī gada meistarsacīkstēs vieglatlētikā, Indiānāpoles neliela, gados jaunā vieglatlētu grupiņa nedēļu vēlāk, svētdien, 30. augustā, Batlera universitātes sporta stadionā mērojās spēkiem pašu savās interesēs sacīkstēs.

Indiānāpoles skaitliski nelielā sportistu saimē vieglatlētika līdz pat šim laikam bija atstāta īstā „pabērna" lomā.

Krasa pārmaiņa notika pirms pāris mēnešiem, kad, līdzšinējam kluba vadītājam no sava amata atteicoties, sportistu pilnsapulcē ievēlēja jaunu kluba priekšnieku un valdi, kuŗa jau savā pirmajā sēdē nozīmēja atsevišķas sporta sekcijas, to starpā arī vieglatlētikas, par tās vadītāju lūdzot jaunās paaudzes vieglatlētu Gundāru Grīslīti, kas bez tam ir arī kluba jaunās valdes kasieris-mantzinis.

Jaunās sekcijas vadītāja ierosmē un vadībā tad arī 30. augustā Indiānāpolē notika pirmās plašākās latviešu vieglatlētikas sacīkstes, kas bija pulcinājušas kopskaitā 9 dalībniekus — Indiānāpoles apstākļiem jau it apmierinošu skaitu — starp tiem arī visus šejienes „bijušos dūžus", kā sprinteru Vigo Burģi, kas 1948. gada rudenī Silenbuchas apgabala skautu meistarsacīkstēs 100 m veica 11,2 sek. un 400 m 54,8 sek., bet īsi pirms tam 100 m pat 11,0 sek., un vienīgi mazs tehnisks trūkums neatļāva šos teicamos sasniegumus atzīt par oficiāliem, jo laiki bija konstatēti ar vienu vien chronometru ... Arī šoreiz B. palika nepārspēts 100 m sprintā, taču rezultāts bija jau daudz vājāks, tikai 12,0 sek. Eslingieši vēl atcerēsies arī Ivaru Veldri, teicamo jaunatnes lodes grūdēju un diskabolu. Šoreiz V. gan nevarēja startēt savās speciāldisciplīnās, jo sacīkšu vadībai nebija izdevies iegūt nepieciešamos rīkus — lodi un disku, bet bez uzvaras V. tomēr nepalika: savu pārākumu ar 1,475 m tas pierādīja augstlēkšanā. Sacīkšu dalībnieku vidū redzējām arī pašu vieglatlētikas sekcijas vadītāju G. Grīslīti, kas pirms trim četriem gadiem jo bieži tika pieminēts kopā ar toreiz retu rosīgajiem Sengvardenes un Oldenburgas-Omštedes jaunatnes vieglatlētiem, un kuŗam vēl šodien pieder 4 trimdas latviešu jaunatnes labākie sasniegumi, starp tiem teicamā 7,6 sek. laika atzīme 60 m un pērnajā sezonā sasniegtais 2,69 m varējums tāllēkšanā no vietas, kas ir latviešu labākais sasniegums trimdā šai disciplīnā.

Pirmais starts kopš Vācijas atstāšanas bija arī Viktoram Zveigem, un vienīgi brāļi Subri uzskatāmi par „batlajiem zvirbuļiem" — tīriem „made in USA" vieglatlētiem.

Sacensību rezultātus stipri nelabvēlīgi ietekmēja pēkšņi uznākušais karstuma vilnis, kuŗā temperatūra sacīkšu laukumā rādīja krietni vien pāri 105 gr. F iedalai: šī iemesla dēļ arī nenotika pēdējā programmā paredzētā disciplīna: trīssollēkšana, jo lēcējiem vienkārši „nebija vairs iekšā" ...

Šeit sacīkšu tehniskie rezultāti:

Vīriešiem 100 m: 1. Vigo Burģis 12,0 sen., 2. Gundārs Grīslītis 12.2 sek. 200 m: 1. Gundārs Grīslītis 26,0 sek. 800 m: 1. Andrievs Dzenītis 2:59,1 min. Tālēkšanā: 1. Gundārs Grīslītis 5,314 m., 2. Andrejs Subris, 4,819 m. Tālēkšanā no vietas: 1. Gundārs Grīslītis 2,571 m, 2. Andrievs Dzenītis 2,387 m. Augstlēkšanā: 1. Ivars Veldre 1,475 m; 2. Gundārs Grīslītis 1,425 m, 2. Andrejs Subris 1,425 m, 4. Viktors Zveige 1,32, 5. Andrievs Dzenītis 1,265 m.

Zēniem (1935. gadā dzimušie un jaunāki) 60 m: 1. Andrejs Sorens 8,3 sek., 100 m: 1. Jānis Subris 13,0 sek., 2. Andrejs Sorens 13,1 sek. 200 m: 1. Andrejs Sorens 29,0 sek. 400 m: 1. Jānis Subris 1:07,2 min. Tālēkšanā: 1. Andrejs Sorens 4,438 m. Tālēkšanā no vietas: 1. Andrejs Sorens 2,352 m, 2. Jānis Subris 2,286 m. Augstlēkšanā: 1. Andrejs Sorens 1,32 m.

A. Sorena 2,352 m sasniegums tāllēkšanā no vietas ir jauns trimdas latviešu jaunatnes labākais sasniegums šinī disciplīnā, kuŗā kopš 1951. gada vasaras „valdīja" tagad jau pieaugušo klasē pārgājušais Juris Lasmanis Lenkasterā Nujorkas valstī).

Sieviešu grupu pārstāvēja vienīgi Valda Sorena, 60 m distanci veikdama savām spējām vāji neatbilstošā 9,6 sek. laikā.

LEITN. PIEŅEM KAŖAVĪRA STĀJU, LAI SAŅEMTU LODI PAKAUSĪ

Angļu žurnālists komūnistu gūstā Korejā. Aculiecinieka apraksts par sarkano nezvēru nešēlībām. Teksas leitnants mirst varoņa nāvē savas rotas seržanta rokās.

Korejas kaŗam sākoties, Londonas „Observer" redakcija nosūja uz cīņu laukiem kā savu kaŗa korespondentu žurnālistu Filipu Dīnu. Dīns ieradās Korejā tieši tad, kad amerikāņu zaļo 24-to diviziju gabalos samala Ziemeļkorejas komūnistu 15 divīzijas. Viņa pirmais darbs bija palīdzēt ievainotiem. Ārsti bija pārguruši, notraipījušies asinīm, operēja lielā steigā, bez baltajiem virsvalkiem, bez gumijas cimdiem. Nākošo, nākošo ...

Kad komūnisti pārrāva ASV pozicijas, Dīnu ievainoja kāda mīnas šķemba. 23. jūlija rītā žurnālists devās uzmeklēt tankus, kas sedza amerikāņu atkāpšanos, bet — nekad tos nesastapa. Džips, kuŗā viņš brauca, nokļuva kauju ugunīs. Dīns ar kādu dzīvu palīcēju kaŗavīru līda uz tuvāko māju. Tur bija jau priekšā septiņi vīri, no tiem divi jau beigti. Kad komūnisti pārcēla savu uguni arī uz šejieni, trīs vīri, viens pēc otra, aizmiga mūža miegā. Dīns atstāja slēptuvi un devās iedarbināt džīpu, kad viena komūnistu lode viņu ievainoja rokā, bet trīs ienstrēga gurnos. Kad komūnisti ielenca māju, viņu pirmais darbs bija nošaut visus tos ievainotos amerikāņu kaŗavīrus, kuŗi nespēja nostāvēt kājās. Gūstekņus aplaupīja, sita, spēra un nosūtīja uz aizmuguri. Katrā ciemā viņus nodeva vietējo komūnistu apsmieklam un vardarbībai. Karstums un slāpes gūstekņus tuvināja vājprātam. Rīsa laukus mēslo ja cilvēku izkārnījumiem, bet gūstekņi kāri dzēra smirdošo ūdeni, kas bija uzkrājies vagās.

Trīsdesmit trīs mokpilnus mēnešus Filips Dīns pavadīja komūnistu gūstā. Viņu izglāba vienīgi dzelzs izturība un nepadošanās bezcerībai. Dīnu pieskaitīja civilgūstekņiem, diplomātiem un misionāriem, bet arī tie tika mocīti, badā mērdēti un saldēti. Vecus ļaudis vienkārši bez žēlastības nošāva. Sv. Paula ordeņa 77 g. v. Māti Beatrisi nogalināja par to vien, ka viņa nespēja veikt pārgājienu uz citu nometni. Komūnisti ar pistoli piespieda Pestīšanas armijas komisāru Lordu sastādīt aktu, ka klostera priekšniece mirusi ar trieku.

Žurnālists savus pieredzējumus reāli aprakstījis grāmatā „Es biju gūsteknis Korejā", kas uzskatāma par iespaidīgāko gramatu, ko vērīgs aculiecinieks uzrakstījis par Korejas kaŗu, kas iemūžos literatūrā komūnistu brutālitāti iepretim bezpalīdzīgiem. Vairākas reizes Dīnam komūnisti piedāvāja brīvību, ja vien viņš runātu radiofonā par „amerikāņu necilvēcībām". Ēdienu vietā gūstekņus ik dienas bagātīgi baroja ar komūnistu doktrīnām un īso kursu.

Pēc britu valdības pieprasījuma, komūnisti aprīlī piekrita 7 civilgūstekņu apmaiņai, viņu skaitā arī Dīnam atdeva brīvību. Atstājot gūstu, D. izdevās noslēpt savas piezīmes un izvest tās. Pēc Korejas-Ķīnas robežas pārejas, atbrīvoto žurnālistu Mukdenā iesēdināja jaukā zilā vilcienā, ko sauca par „miera ekspresi", dekorētu ar Pikasso „miera baložiem". Caur Maskavu Dīns nokļuva brīvajā apsaulē.

Cik dzīvi Dīns tagad vēsta rietumniekiem pārdzīvotos notikumus, liecina, piemēram, šāda epizode, kur komūnisti nogalina amerikāņu virsnieku.

„Kādu amerikāņu leitnantu no Teksasas pratina visneželīgākais ziemeļkorejiešu komūnistu komandieris, pazīstams ar palamu Tīģeris, par to, ka daži viņa rotas kaŗavīri saļimuši gūstekņu kolonnā:

„Kādēļ jūs atļāvāt šiem pieciem vīriem atstāt kolonnu?" jautāja Tīģeris.

„Tādēļ, kungs, ka viņi bija mierēji!"

„Kādēļ jūs nepildījāt manus rīkojumus, ka arī mirstošie ņemami līdzi?"

„Tādēļ, kungs, ka mirstošo biedru nesēji arī saļimtu bezspēkā uz ceļa."

„Vai jūs zinājāt manus rīkojumus, ka neviens vīrs nedrīkst izstrūkt no gūstekņu kolonnas?"

„Jā, kungs!"

„Vai jūs zināt, ka kaŗa laikā par nepaklausību draud nāves sods. Jūs nepaklausījāt pavēlei. Es jūs nošaušu. Tas pats notiktu arī amerikāņu armijā vai ne tā?"

„Amerikāņu armijā noturētu tiesu, kungs."

Nu Tīģeris pievērsās sapulcētiem korejiešu kaŗavīriem: „Man ir pilnvaras nepaklausīgos nošaut. Viņš nepaklausīja manām pavēlēm. Ko lai daru?"

„Nogalini viņu," kliedza komūnisti. „Nogalini viņus visus;"

„Jūs dzirdējāt," komūnistu majors paskaidroja ASV leitnantam Thorntonam, „kāds bija Tautas tiesas spriedums? Es tagad jūs nogalināšu!"

„Teksasā," noniecinošā balsī atteica amerikānis, „mēs šādu izdarību saucam par linčošanu, nevis tiesu ..."

„Saki viņam, lai viņš apgriežas apkārt!" tulkam pavēlēja tīģeris majora tērpā, ar pirkstu norādīdams uz amerikāni.

ASV armijas leitnants Kordus H. Thorntons pieņēma stāju kā kādā svinīgā skatē. Rokas stingri gar sāniem, pleci pievilkti, galva augšup, tēraudciets skats un sakniebtas lūpas: šķita, ka viņš demonstrē, kādai jābūt kaŗavīra stājai parādē, pēc komandas „Mierā!" Tīģeris saņēma kādu apsēju un aizsēja leitnantam acis. Izvilcis pistoli, viņš pielika to amerikānim pie pakausa un nospieda mēlīti.

Slaids, blonds amerikāņu seržants izlēca no gūstekņu ierindas un uztvēra virsnieka limstošo ķermeni savās rokās, pirms tas nokrita zemē. Maigi, kā kādu bērnu, seržants noguldīja savu nogalināto leitnantu ceļmalas grāvī ..."

Tā Dīns attēlo Apvienoto Nāciju zaudēto kaŗu Korejā, ko amerikāņu valdība vēl arvienu uzskata tikai par starptautisku „policijas akciju". Bet vai tad tikai Korejā komūnistu upuri brēc uz debesīm pēc taisnīga soda? Tas pats ik dienas notiek ikvienā komūnistu apspiestā tautā. Un Latvija ir šo tautu saraksta pirmajās rindās.

Ksa.

CIK GALVU, TIK DOMU

5.

OTIŅŠ PRĀTO SKALPĒT JĀŅI

Jāņa laulībsdzīvi ārda viņa asā, sārtā bārda —
Allaž tam uz smakra sari izlien ārā rudi, garī.
Rītos kad ir jāskujas, Jānis vienmēr aizgulas,
Un ja neass trāpās nazis, pilns ir Jāņa moku vadzis,
Kā lai tiek pie ādas gludas, nevis saru gubas rudas?
Sava mājas miera labā naudu žņaugt nav Jāņa dabā,
Elektrības bārdasskuvis ir tas daikts, ko Jānis guvis,
Nospiež pogu — noiet čiks, bārdu noēvelē fiks.
Šiks un noskuvies aizvien, tagad Jānis būs ikdien!
Kaimiņienes Otomārs, kuŗš uz palaidnībām kārs,
Šito lietu nošpiko, jaunu stiķi izgudro:
Tiklīdz Jānis diendusā, saldi krākt sāks dīvanā,
Otiņš paņem jauno rīku, sarkanādu skalpi līku,
Spiedīs pogu, noies kliks! — tēvocim būs pauris pliks!
Tad nu gan būs izbīlis: kuŗš gan viņu skalpējis!?
Pat, par nieka bārdskuvi, ieskati ir dažādi:
Viens grib vienmēr tīru zodu, otrs — skalpēt smadzeņpodu.
Tā ir bijis, un būs gana: katram sava domāšana!
Beigās gudrs slēdziens ronas: divi galvas, divi domas!

Ludis

MĒS ESAM GARĪGI VIENOTI

SŪTŅA K. ZARIŅA UZRUNA

LATVIEŠIEM DZIMTENĒ, KO AMERIKAS BALSS RAIDĪTĀJS SNIEDZA 10. SEPTEMBRĪ:

Mīļie tautas dēli un tautu meitas dzimtenē!

Esmu ieradies Savienotajās Valstīs sēru noskaņā. Mans mīļais kollēga un draugs Jūlijs Feldmans šķīries no šīs pasaules. Tāda nu ir bijusi mūsu Visuvarenā Tēva vēlēšanās. Un tāds ir arī mūsu visu mirstīgo cilvēku liktenis.

Un tā nu šī tautas darbinieka, kas ar lielu entuziasmu, cilvēku un tēvuzemes mīlestību strādāja un cīnījās, nav vairs mūsu vidū. Bet mums Jūlija Feldmaņa iesāktais darbs ir jāturpina.

Ir jāuzsver, ka ikviens Latvijas sūtnis strādā visas latviešu tautas **labā. Un mēs visi**, kā tie, kas dzimtenē, kā tie, kas ārpus tās esam viena tauta, mums viena dvēsele. **Mūs šobrīd šķir** gan attālumi, bet garīgi mēs esam visi vienoti.

Šodien man atkal ir izdevība jūs uzrunāt caur Amerikas Balsi. Jūs esat mani dzirdējuši arī agrāk. Pēdējo reizi runāju Kristus dzimšanas svētkos un gadu maiņā.

Pārdzīvojamais laiks ir smags. To mēs visi zinām. Bet ir tā, kā mūsu paruna saka: Pēc negaisa atkal saule spīd. Un, mīļie draugi, arī tagad, „tas briesmīgais ienaidnieks, kam grēku darīt prieks" — pie zemes gan vēl nav nospiests, bet visas pazīmes rāda, ka šī ienaidnieka spēki sāk jau brukt un drupt.

Piemēra pēc kaut minēsim 6. septembŗa notikumus Rietumvācijā. Kremlis darīja visu, lai mēģinātu gāzt Rietumvācijas demokrātisko federālo valdību. Kremlis darīja visu, lai mēģinātu gūt panākumus boļševisma uzvarai. Bet kas iznāca? — Līdzšinējais Rietumvācijas federālās republikas nenogurstošais valdības galva Dr. Adenauers guva tādus panākumus, kādus neviens pat neparedzēja. Komūnisti Rietumvācijas parlamentā nav ievēlēti. Demokratiskā vācu tauta devusi Kremļa agresoram īstu sitienu. Par šādu demokratijas uzvaru arī mēs varam priecāties līdz un mācīties. Mācīties no tā, ko dod vienības un nacionālās apziņas spēks. Ja iedzilināmies Rietumvācijas parlamenta vēlēšanu gaitā, tad jāsaka, ka īsto uzvaru iznesusi vācu jaunatne, kas dāvājusi uzticību valsts vadību turpināt līdzšinējā virzienā. Šai valdībai savu uzticību dāvājušas arī rietumvalstis: Anglija, Amerikas Savienotās Valstis.

Adenauera uzvara Rietumvācijas parlamenta vēlēšanās ir viens solis tuvāk arī mūsu brīvības atgūšanai. Tas ir solis arī tuvāk Eiropas ūnijai. Es nesaku, ka Eiropas ūnija būtu jau vienā dienā sasniedzama. Lielas idejas vienmēr attīstās lēnām, tautām mācoties vienai otru pazīt un atrodot kopēju valodu.

Ērkšķu un dadžu mūsu ceļā vēl diezgan daudz. Bet mūs tie nedrīkst nobaidīt no pasāktā cīņas gājuma par brīvību. Mums visiem, veciem un jauniem, sirmgalvjiem un jaunatnei, ir jābūt stipriem savā vienotībā un tēvuzemes mīlestībā.

Varu godam liecināt, ka mūsu jaunatne svešumā un, es ceru, arī dzimtenē, aug tēvuzemes mīlestības un tautas brīvības garā. Un no šī ceļa mēs nedrīkstam novirzīties. Es ar lielu prieku vēroju, ka mums tagad gandrīz visās pasaules malās ir latviešu centri, kuŗus varētu apzīmēt par daudzām mazām Latvijām. Mūsu senču tikumi tiek celti godā. Iespiestas jaunas latviešu grāmatas, rīkoti dziesmu svētki un kultūras nedēļas, dibināti kultūras fondi. Tas viss mūs stiprina un vieno.

Ceļa galu mēs vēl skaidri nesaredzam, bet mēs nojaušam, ka mēs savam mērķim — Latvijas brīvībai — tuvojamies. Nepagursim šī mērķa sasniegšanā un turēsimies visi kopā.

Noslēgumā gribētos uzsvērt latviešu dzejnieka vārdus, kas arī skumjās dod spēku un dara mūs spējīgus cīnai.

Daudz vētru mums jau pāri gājis,
Un ja vēl daudz mums viņu būs,
Dievs aicinās, kā aicinājis
Arvienu atkal saulē mūs.

Uz to lai Dievs mums visiem palīdz!

JAUNA LATVIEŠU DOKTORE

Vallija Auniņa, dz. Jansone, no Smiltenes, 1943. g. beigusi Latvijas universitātes Med. fakultātes zobārstniecības nod., tagad ieguvusi Dr. gradu zobārstniecībā (D.D.S.) Dalhauzi Universitātē Halifaksā, Kanadā, un arī prakses tiesības savā arodā.

VEIKSMĪGS DARBA GADS

Latviešu Jauniešu Apvienība Bostonā ir aizvadījusi rosīgu un veiksmīgu pirmo darbības gadu. Šo darba posmu noslēdzot, arī šogad, sekojot tradicijai, 10. un 11. oktobrī notiks trešais gadskārtējais jauniešu salidojums Bostonā. Apvienība ir veikusi priekšdarbus, un šinīs dienās jauniešiem visās ASV tiks izsūtīti aicinājumi piedalīties salidojumā. Vērojot kuplo jauniešu piedalīšanos līdz šim notikušajās jauniešu dienās, arī Bostonas salidojums solās izvērsties par ievērojamu latviešu jaunatnes vienības izpausmi.

Par salidojumu un veiktajiem priekšdarbiem Gunārs Straumēns, Ričības komitejas priekšsēdis un viens no rosīgākajiem jaunās paaudzes sabiedriskajiem darbiniekiem, izsakās:

„Šogad Ričības komitejā, nemīnot valdi, darbojas: Rūta Straumane, Vija Pētersone, Ilona Vilde, Ārija Strautiņa, Pēteris Lācis un Pēteris Galiņš. Esam paveikuši priekšdarbus salidojumam. Salidojums, kā jau darba gada noslēgums, reizē arī būs mūsu centienu parāde, tāpēc visu norisi vadīsim un izpildīsim mēs paši. Mums ir liels gandarījums, ka Bostonas Latviešu Organizāciju Savienība ir piekritusi sniegt savu atbalstu šim gadskārtējam jauniešu sarīkojumam."

„Salidojuma laikā DV Jaunatnes Teātŗa drāmatiskā studija sniegs Satna Veina trīsdaļīgu lugas „Ceļā" izrādes atkārtojumu. Jāpiezīmē, ka bostoniešiem ir reta laime mācīties rež. Kārļa Veica vadībā, un viņa ansamblis daudzā ziņā stāv priekšā drāmatisko kopu darbam, ir ar savu tehnisko gatavību, ir ar iespējām, ko dod piedzīvojuša un liela režisora klātiene. Izrādi ļausim vērtēt skatītājiem pašiem. Jāpiezīmē, ka nō ansambļa 9 darbojošamās personām 6 ir jaunās paaudzes dalībnieki, kuŗi skatuves darbu iesākuši pirms divi gadiem. Salidojuma dalībniekiem šo izrādi būs iespējams noskatīties par pazeminātu maksu."

„Svētdienas rītā gribam laist pie vārda mūsu jaunās paaudzes literātus. Aicināti piedalīties Dzintars Freimanis, Mudīte Austriņa, Andra Kadile, Māris Ubāns, Henrijs Nordens, Kristaps Valters, Olģerts Rūsis un Olāfs Stumbrs. Stipri ceram, ka šiem pievienosies citi."

Jauniešu dievkalpojumu Apvienība rīkos Trimdas draudzes bazņīcā, piedaloties mācītājam Galiņam.

Pašu jauniešu referātus ar pārrunām noklausīsimies draudzības vakarā; priekšnesumos aicināti arī ciemiņi, piesakot savu programmu Ričības komitejai ar rakstu iepriekš.

Par izvietošanu gādāsim; būtu vēlams, lai jauniešu kopas sazinās ar Ričības komiteju ātrāk. Ričības komitejas adrese ir: Mr. Gunārs Straumēns, 110 Cedar St. Roxbury 19, Mass.

Vērojot pag. gada darbību, ir jāatzīst, ka ap Latviešu Jauniešu Apvienību Bostonā pulcējas visi Bostonas un tās apkaimes jaunieši. Bez nerimtīga valdes darba, kas sagatavojis darbības programmu, un kas arvien vairāk centies ievirzīties mērķtiecīgā jauniešu iesaistīšanā, katru mēnesi trešajā svētdienā ir notikušas sanāksmes. Šajās sanāksmēs parasti ir bijis kāds referāts un priekšnesumi.

Referātus par Draudzīgo aisinājumu, mūziku, literatūru u. c. tematiem, devuši: Valda Bračiņa, Valda Dreimane, Aija Bastjāne, Ivars Galiņš, priekšnesumos piedaloties Valdai Dreimanei, Gunāram Straumēnam, Aijai Bastjānei, māsām Vildēm, Editei Balodei un meitenu dubultkvartetam Aijas Bastjānes vadībā. Augusta mēnesī notika ļoti dzīvs debašu vakars par tematu „Kas izsapņos nākamo Latviju?" Neraugoties uz vasaras laiku, visas šīs mēneša sanāksmes vasarā tika ļoti kupli apmeklētas, ar ap 50 klausītāju katrā. Gada darbības laikā LJA Bostonā ir arī izstrādājusi savus statūtus, tādā kārtā topot par patstāvīgu jauniešu organizāciju. 6. jūnijā valdes izstrādātos statūtus pieņēma pilnsapulce un tika pārvēlēta valde, kuŗa darbosies vienu gadu. Jaunajā valdē ir: Valda Dreimane (priekšniece), Ivars Galiņš, Valda Bračiņa, Arturs Rubenis, Silvestrs Lambergs un Aina Vanadziņa. Statūti paredz, ka apvienībā par biedriem var sastāvēt kā individuāli dalībnieki, tā atsevišķas kopas. Ar statūtu pieņemšanu Bostonas jauniešu organizēšanās uzskatāma par noslēgušos. Tuvākā nākotnē notiks šādi jauniešu vakari: 20. septembrī Apv. pilnsapulce. Darba kārtība: darbības plāna pieņemšana, salidojums un LJA iestāšanās Amerikas LJA. Novembrī Mārtiņu vakars un decembrī jauniešu eglīte (27. decembrī). Līdz šim Apvienība ir radusi ciešu sadarbību ar Bostonas DVA, kuŗi dod telpas jauniešu sanāksmēm bez maksas. Š. g. martā jaunieši rīkoja kopā ar DVA Bostonā Kalpaka pieminas vakaru, programmā piedaloties jauniešiem. Pavasarī rīkotā ziedu balle deva Apvienībai krietnu līdzekļu atlikumu.

Jautāts pēc sprieduma par jauniešu darbu Bostonā, Gunārs Straumēns (viņš pašlaik darbojas revīzijas komisijā kopā ar Aiju Bastjāni un Uldi Kirsi) atzīst, ka ir bijis vajadzīgs divu gadu darbs, lai Apvienībai piesaistītu un izveidotu jauniešu kodolu, kas tur aktīvi darbojas.

Nav svarīgi, par cik veikmīgs ir mūsu darba rezultāts, bet nozīmīgs ir moments, ka latviešu jaunā paaudze cīnās par latviešu sabiedrības saglabāšanu.

Latviskās sabiedrības radīšana ir mūsu mērķis, un es domāju, ka neatkarīgi no līdzekļiem, kā mēs pēc tās tiecamies, mēs šo mērķi sasniegsim. Ceļi, kā pie tā nonākt, var būt dažādi, isāki vai garāki, rezultāts ir viens un tas pats."

B. Turs

SAVIENOTĀS VALSTĪS

VAŠINGTONAS VALSTS

Hertas Lūses koncerts Longvjū notiks šestdien, 19. septembrī, plkst. 20 Kortena auditorijā. Programmā Jāz. Vītola, Jāņa Mediņa, Jāņa Kalniņa, Jāņa Ķepīša un Alfr. Kalniņa dziesmas un ārijas no operām „Samsons un Dalila", „Minjona" un „Piķa dāma". Pie klavierēm pianists doc. Hugo Strauss, kuŗš spēlēs arī solo.

Jau pag. gadā LB Longvjū nodalas Dāmu komiteja rīkoja „Mārtiņu vakaru". Tādu rīkos arī šogad, šestdien, 7. novembrī. Šogad to paredzēts papildināt ar palīdzības talku loterejas veidā. Šoreiz domāts pirmā kārtā palīdzēt mūsu neredzīgiem tautiešiem Vācijā, kas jau vairākkārt ir centušies atrast saviem ražojumiem tirgu. Loterejai izlietos viņu ražojumus. Šī mantu iegāde ir palīdzības darbs, un nauda par mantām neaizplūstu amerikāņu tirgū, bet pašu tautiešiem - invalidiem.

Vašingtonas valsts universitātē Sietlā drīz sāksies rudens studiju laiks. Pag. gadā šinī universitātē studēja apm. 30 latviešu, kuŗi uzrādīja izcilas sekmes. Arhitektūras fakultāti ar B.A. gradu beidza Astra Zariņa, iegūstot fakultātes atzinības balvu par sekmēm un oriģinālitāti metos. Farmācijas fakultāti ar B. S. gradu, zelta medaļu un „magna cum laude" beidza Jānis Olģerts Runikis. Runikis ir arī SIGMA XI goda organizācijā. Inženierzinātņu fakultāti ar B. E. gradu beidza Leons Ondrups. Stanfordas universitāti ar M. E. gradu inženierzinātnēs beidza sietlietis Edgars Rubenis. Universitātē pieminas stipendijas nākamam gadam saņēmuši inženierzinātņu studenti Uldis Lapiņš un Jānis Krūmiņš, bet farmācijas izglītības fonda stipendiju Ināra Dermane. Goda organizācijās vēl ievēlēti šādi studenti: Dzidra Racibarska, JOTA PHI SIGMA rom. v.; Belizars Radziņš, ALPHA KAPPA DELTA sociol.; Jānis Robiņš, PHI LAMBDA YPSILON ķīmijas; Irēne Splite, ALPHA TAU DELTA māsu goda organizācijā.

Vašingtonas latviešu studentu kopā darbojas: priekšsēde stud. ing. Mudīte Kārkliņa, v. priekšs. stud. phil. Jogita Rūtenberga, sekretāre stud. dent. Biruta Segliņa un kasieris stud. arch. Pauls Dermanis.

LINKOLNA

Svētdiena, 16. augusts Linkolnas latviešu sabiedrībai bija nozīmīga diena, jo iesvētīja Linkolnas latviešu ev. lut. draudzes (the Latvian Section of Grace Lutheran Church) namu. Iesvētes ceremonijā bez pašu draudzes mācītāja H. Jesifera piedalījās Latvijas ev. lut. baznīcas pārvaldes sekretārs prāvests K. Birznieks, Nebraskas sinodes (ar kuŗu saistījusies Linkolnas latviešu draudze) prezidents Dr. T. Schuldt un Grace draudzes mācītājs Lešers. Dievkalpojumā piedalījās arī amerikāņu draudzes locekļi. Dziedāja latviešu vīru dubultkvartets, spredikī teica prāvests K. Birznieks.

Pēc dievkalpojuma draudze kopējā gājienā devās uz iesvētāmo namu. Nama iesvētīšanu izdarīja no latviešu puses prāvests K. Birznieks. Laicīgā daļā runāja draudzes priekšnieks A. Silenieks. Nebraskas Latviešu Palīdzības biedrības priekšnieks E. Adminis, dāvinot draudzes nama vajadzībām galda tenisa iekārtu un Daugavas Vanagu Linkolnas apvienības prks Dz. Antoniškis.

Sekoja nama apskate. Noslēgumā iesvētes dalībnieki pakavējās pie draudzes dāmu komitejas bagātīgi klātajiem kafijas galdiem.

J.

Draudzes dāmu komiteja rīkos Plaujas svētku bazāru par labu Vācijā trūkumā nonākušiem tautiešiem. Visi, kas vēlas nodot ziedojumus šim mērķim, tuvāku informāciju var saņemt pie dāmu komitejas priekšnieces V. Grasmanes.

Tuvojoties jaunajam skolas mācības gadam, Linkolnas latviešu svētdienas skolas padome, piedaloties arī skolotājiem, kas darba un citu apstākļu dēļ skolā nevar darboties, bija pulcējusies kārtējā sanāksmē draudzes namā 18. augustā. Skolotāji aptuveni konstatēja paredzamo skolnieku skaitu un to sadalījumu pa klasēm. Lai radītu bērniem un bērnu vecākiem lielāku interesi par skolu un tās darbu, padome nolēma pirms skolas mācības sākuma izsūtīt visiem Linkolnā dzīvojošiem skolas vecuma bērniem un viņu vecākiem vēstules ar attiecīgu informāciju par skolu, kā arī turpmāk regulāri informēt bērnu vecākus par padomes pieņemtiem lēmumiem, tādējādi mēģinot rast ciešāku kontaktu skolas resp. skolotāju un bērnu vecāku starpā.

CEĻA VĀRDI

Ja sieviete mīl, viņa ir tik apmāta, ka paliek izvēlētajam vīrietim uzticīga pat tad, kad viņa to pievil un ienīst.

Franks Tiss

o

Lielākās ciešanas mīlestībā, bez šaubām, nav tās, ka tevi pievil tā, kuŗu mīlam, bet gan pašam viņu pievilt.

Andrē Žids

•

Vienmēr tā, kas mūs mīl pašreiz, pārspēj to, kas mūs ir mīlējusi, jo dzīve ir vairenāka par likteni.

R. M. Rilke

o

Ir maz priekšzīmīgu sievu, kuŗām kādreiz neapniktu būt tādām vienmēr.

De la Rošfuko

septembrī
NSULS
RYSON
M 8-1688
OM 1306
S
ISONS
, P. Q.
E, APT. 10
98
S MEKLĒ!
Apvienības
kties sekojo-
Barovski, Ve-
kundzi, ku-
iga, Rūdolfu
Arnoldu Pē-
eli Liepu no
oja Vircbur-
Arvidu Gra-
kas dzīvoja
Rūdolfu Der-
s lūgtas par
dzimušo Ed-
kā gājis bojā
Artūru Ab-
as it kā dzī-
eja darbinie-
amsteru, kas
ndā bijis Es-
nāru Meļni-
Pankovu no
Varku, dzim.
Rīgā, ārstu
eltiņu, dzim.
s lūdz piesū-
Association,
, N. W., Wa-
šanas karto-
baziņos, kāda
viņus meklē
neklētāja ad-
os.
ESTULES
UZTRAUCAS?
a radies atkal
uztraucas par
un DV pr-ka
kšanās iespē-
ka kāds apzi-
ātos par šādu
liet ūdeņus
šanās dizrna-
a un saprot,
nās un šķel-
kalpo tikai
bet ne pašas
šām ir prātīgs
tstāt šo lietu
pašu ziņā, jo
viņi satiksa-
šiešamību. Par
s ne tikai viņi
mdas latviešu
s ražīgs darbs
baskaidrot, ka
nekādas vēstu-
n domāju, ka
ākais. Būdams
kom. loc., varu
KV rev. kom.
ar. 2, p. 1, un
patēm un pār-
anizācijas dzī-
n. nāca pie at-
a sekojošo: 1)
valdi nekavē-
e DV nodaļām
par DV pr-ka
Dr. A. Valdma-
r. Januma vie-
p. ārkārtējās
lces laikā, lai
noskaidrotu un
baumas un ne-
ā." Šis lēmums
ēgi, piedaloties
I. Jankovskim,
n A. Civzelim,
Pēc tam šis lē-
s iesniegts DV
Neatkarīgi no
V Toronto nod.
nija sēdē (prot.
ītājumu ir pār-
inusi par vē-
ram ir sapro-
Balodis, nedz
lis būtu satikša-
bet gan DV K.
ļas to atzinušas
šo brīdi gaida
kam rūp tautas
darbs.
ikto piezīmi, vai
ja Amerikā var
laikrakstu vai
sītāji paši. Ce-
ts turpinās paust
nālo domu, kādu
arbu sākot.
t. Grava, Toronto
GRĀMATNĪCA
VECĀKĀ UN
PLAŠĀKĀ
GRĀMATNĪCA
KANADĀ:
S ZIEDIŅŠ
nwood Ave.
t., tel. GL 8646
Putniņam
du nodaļas

Tālivaldis Dangavs

SAULAINĀ PARAGVAJA

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ NO PARAGVAJAS

II

Nedzird ne cilvēku, ne dzīvnieku balsis. Dabu pārņēmis savāds gurdenums, un miers ir tikpat dziļš kā pusnakts stundā. Kaut ļoti karsts, miers tomēr veldzē un atpūtina, bet arī kairina kā daža laba Bokačo novele.

Vasaras sākumā dažreiz atskan pundurābelītes grūtsirdīgā dūdošana, it kā no šī klusuma runātu kāda skumja sirds. Vasaras vidū vairs nav pat tās. Tikai klusums, klusums, klusums... Un tad, jā, kaut kur attālāk atskan leģendārā, putna vilinātāja yasí yatarē (džasī džatarē) balss. Kaut šie svilpieni ir monotoni, tie jūs savādi satrauc. Un ja tikai vienreiz esat ieklausījušies šī putna melodijā, otrreiz jūs vairs nevarat pretoties: jums jāceļas un jāiet. Nēticami bet šai balsij patiesi ir tāds savāds hipnotizētājs spēks. Ja skaņa aprimst, jūs izlaižaties uz kāda krituša koka stumbra, protams, kārtīgā ēnā. Tikko jūsu ierašanās saceltais troksnis izzūdis, no savām paslēptuvēm sāk izlīst teyū iguazū (tedžū iguazū) jeb smilšu krokodīlis un aguatī (Dienvidamerikas lemingi). Pastaigājas ērbes, pat ļamuļķis ņandū (Amerikas strauss), un citi retāk sastopami putni. Kāda odze, bieži vien īsta nāves pārstāve, loka savu slaido, dailo kaklu un šauda melno mēlīti. Kolibri, mirdzoši kā dārgakmeņi ,laižas no zieda uz ziedu un neatpūšoties un spārņiņus tik ātri vicinot, ka tos nemaz neredz, ar smailo un garo knābīti sūc ziedu nektaru. Un taureņi, ak Dievs! kas taureņu, visbrīnišķīgākās krāsās, kas bariem vien un raibi kā reibinātāji mākoņi virpuļo ap žuvušām pelķēm. Bet zilajās debesīs, debesīs, kurās nav ne mazākās mākoņu plēvītes, lielā augstumā lēni riņķo vanagi un ērgļi.

ZEMES KRĀŠŅUMS — ZIEDOŠI KOKI

Parasti šī aina iekrīt galvenajā ziedu laikā — pavasara beigās un vasaras sākumā — novembrī, decembrī, janvārī... Zied tunas jeb kaktusi lieliem ziediem, kuŗos mazā bitīte ieiedama, ieiet kā templī, gluži tā, kā kad cilvēks ieietu tādā halles veida baznīcā kā Minchenes Frauenkirche.

Zied jazmīn mango (hasmīn mango) milzīgiem tulpjveidīgiem ziediem, kas rotā Paragvaju veselu pusgadu (tik ilgi zieds nenovīst). Smaržo kairi un grēcīgi. Tad nāk citi koki, parasti milzeņi, jo Paragvajas krāšņums ir ziedoši koki, ne lauku un pļavu puķītes, kā tas ir mūsu dzimtenē. Tad ir veseli kalni sārtu, sarkanu, baltu, Katrs tāds ziedošs koks ir vesela poēma. Un kur tad rožu lauki — dažviet veseliem hektāriem! jo kā netrūkst Paragvajā — tā ir zeme. Protams, tad arī ir rožu smaržas ezeri, kas viļņojas lēnā vējā un plūst tālu pāri saviem hektāriem. Kur rožu burvība izbeidzas, rodas cita. Vistīkamāko aromu sniedz jazmīn del Paraguay sīkie baltie ziedīņi, tad campanilla — naktī reibinādama. Pēc tam nāk plašā cirtus saime, no kuŗiem vispilgtākais pārstāvis ir meža apelsīnes apepū zieds. Nav aprakstāmas dažādo orchideju, vaniļai radniecīgu vīteņu un meža līliju elegantās smaržas.

BALTIE STRĀDĀ MĒNESNĪCĀ

Un tad atkal atskan pājaro misterioso balss. Jūs turpināt iet, kā vadātāja vadāts, neievērodams, ka dzeloņaugs amapola jums sāpīgi dūr rokās vai platais meža ananass karaguatā — jūsu stilbos. Jūs attopaties biezoknī, no kuŗa vairs nav izejas, ja nav līdzi krūmu nazis mačete. Yasī yaterē apklusis, un nu jūs citu neko neredzat kā tūkstošiem zaru, kas stiepj pret jums savus dzeloņus vai ērkšķus, sīkus kā usnei vai lielus un spēcīgus kā Kristus vainagam. Jo Paragvajas slavenai, guaranī teikās cildinātai koko palmai mbokadža ir dzeloņi, tāpat dažiem bambusiem — tacuarī (dzeloņus cērot, cirvis kļūst zobains), pudeļkoks samuhū arī dzeloņains, neskaitot daudzos kaktusus un nezināmus krūmus un kociņus. Jāuzmanās no mimozas, meža apelsīnes un citiem maigiem kokiem, kuŗu lapotnē tā vien gribētos ielasīt roku kā draudzenes matos, ja nebaidies krietni sadurstīties. Jo maz ir koku un krūmu Paragvajā bez dzeloņiem.

Siestas laiks pārī. To vēstī citu putnu iedziedāšanās un papagaiju trokšņainā pārlidošana ne visai augstu pāri jūsu galvai. Yasī yaterē burvība izbeigusies, un jūs nu mierīgi dodaties mājup pie sāvējiem.

Šai karstajā periodā darbu nevar sākt ātrāk par plkst. 15.00 vai pat 16.00, protams, ja darbs norit uz lauka. Taču nereti līdz tumsas iestāšanai ir tik karsts kā sakurinātā ceplī. Tad laudis, galvenokārt baltie, strādā mēnesnīcā, lai apkoptu laukus. Protams, ja kāds vēlas tikai veģetēt, pietiek pastrādāt rīta cēlienu, jo batāte un mandioka — galvenais uzturs — aug, iekašņājot zariņu zemē un pēc tam vēl pāris reizes apkaplējot lauciņu; tāpat zemes rieksts. Vienmēr ir arī kāda ola, un lielopu kājas kauli vai iekšas arī nekad nav maksājuši dārgi.

Pēc karstas dienas nāk skaidra un silta nakts, kas sākas pēc pl. 18.00, jo tropos, ar nedaudz izņēmumiem, diena ar nakti vienādā garumā. Apmēram līdz plkst. 21 laudis sēž savu māju priekšā, un vēdinās vēdekļīšiem, un viņu balsis dara dzīvas nakts pirmās stundas.

Ja ir vasara un mēnesnīca, šīs pirmās nakts stundas patiesi burvīgas. Vairs nav karsts, un nav arī miklā nakts dzestruma. Jums ir silti un labi, un koku silueti nebaida, kā tas ir ziemeļu puslodes naktī. Nakts ir sidrabaina un smaržas pilna, un liela pašapmierinātība izskan pūcītes ņakurutū smiekliņos. Tā kādreiz ilgi, ilgi

UZMANĪBU, TAUTIEŠI! UZMANĪBU, TAUTIEŠI!

NEPALAIDIET GARĀM LATVIEŠU KULTŪRAS NEDĒĻU LIELO ATKLĀŠANAS

KONCERTU

SESTDIEN, 26. SEPTEMBRĪ, PLKST. 8.15 VAKARĀ, LIELAJĀ ĪTONA AUDITORIJĀ

Koncertā piedalās: baletdejotāji Irēne APINE, Juris GOTŠALKS, baritons Pēteris GEISTAUTS, lietuviešu operdziedātājas T. MOTEKAITENE, A. KALVAITE, koris, tautisko deju trupa un īgauņu ritmoplastikas grupa. PROGRAMMĀ OPERU ĀRIJAS UN DUETI

Biļešu cenas: $2.—, $1.50 un $1.00.

Iepriekš pārdošana 123 Huron St., laikr. LATVIJA AMERIKĀ kantorī Beržinska veikalā, Dundas un Lakeview stūrī un Ītona auditorijas kasē.

Baltiešu Sporta Federācijas sarīkojums LNAK protektorātā

V. LIEPIŅŠ
Tel. biroja: LA 8000; OL 6321
Tel. mājā: LL 6170

E. HENIŠS
Tel. birojā: LA 8000; OL 6321
Tel. mājā: JU 1046

Ieguldiet naudu nekustamos īpašumos! Pērkot māju Jūs nodrošināt sev labāku eksistenci

J. J. ELLIS REALTOR

383 RONCESVALLES Ave, Toronto — Tel. LA 8000; OL 6321

Pieci biroji jums sagādā iespēju izvēlēties īpašumus dažādos pilsētas rajonos ar katram piemērotu iemaksu. Palīdzam AIZDEVUMU SAGĀDĒ LĪDZ $2.000 PAR 3% GADĀ
Nesaistoša informācija!

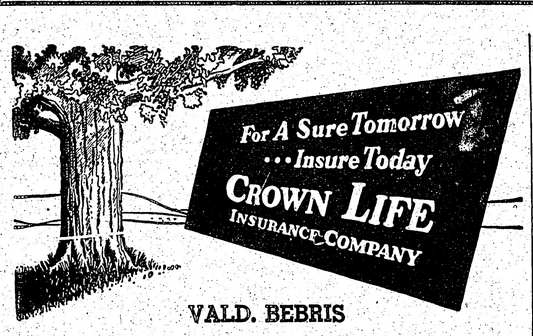

VALD. BEBRIS
48 RATHNELLY AVE, TEL. KI 5913, TORONTO

ELLEN PĒTERSONE
MODES SALONS
55 Melbourne Ave, tel. LL 2760
TORONTO

JAUNĀKIE PARĪZES MODEĻI:
TĒRPI IKDIENAI UN VAKARAM.
KATRAM PASŪTINĀJUMAM ZĪMĒJU
VIENREIZĒJU, INDIVIDUĀLU MODEĻI
(360)

Savus padomus un pakalpojumus piedāvāju kā:

T. EATON Co.

PĀRDEVĒJS MĒBEĻU NODAĻĀ COLLEGE IELAS 4. STĀVĀ
(esmu pusdienās 1.30 — 2.30. Piekdienā brīvdiena)

NIK. MEDNIS

Veikals tagad atvērts ik dienas, sestdienu ieskaitot līdz plkst. 5.30
Tel. darbā TR 1133, lok. 4125; mājās HY 5175

NAMSAIMNIEKI!
Nodrošiniet sevi ar oglēm, piepildot apcirkņus par
PAZEMINĀTĀM VASARAS CENĀM
un uz jums izdevīgiem

EARLSCOURT FUELS

firmas maksāšanas noteikumiem.

Ar mazu iemaksu — maksāšanas termiņi sadalīti 9 mēnešos.
Krājumā visu šķirņu ogles, ieskaitot slaveno Reading Antracite
UZSTĀDĀM ELĻAS APKURES IERICES UZ NOMAKSU un NOSLĒDZAM ELĻAS PIEGĀDES LĪGUMUS NĀK. SEZONAI
Pasūtinājumus pieņem un tuvāku informāciju latviešu valodā sniedz pārstāvis

K. JANDAVS
no pl. 7 rītā līdz 2 dienā, tel. LY 4532
Vakarā no plkst. 6 — 10, tel. MU 2554

ATSPIRDZINĀJUMI MĀJĀS

Ņemiet pietiekami Coke
6 pudeļu kaste 36 c.
COCA-COLA Ltd.

JAUNS LATVIEŠU KULTŪRAS KAPITĀLDARBS ŠORUDEN DAUGAVAS APGĀDĀ

Jāzepa Vītola 200 latviešu TAUTAS DZIESMAS

Dzimtenē šis monumentālais darbs bija gandrīz vai katrā latviešu kultūrālā ģimenē. Trimdā ilgi gaidīts un nu beidzot sagaidīts. Visas Jāzepa Vītola harmonizētās 200 latviešu tautas dziesmas ar tekstiem, melodiju un klavieru pavadījumu iespiež vienā sējumā un **to vispirms rezervē subskribentiem par**

Brošētu $8.—, iesietu $10.—

Ja krājuma eksemplāri paliks arī brīvajam tirgum, tad cenas būs augstākas.

Subskribenti var pieteikties **līdz 1. oktobrim** (dienvidpuslodē 15. nov.), 1) **iemaksājot visu summu** (pārsūtīšanas izdevumus sedz apgāds), vai arī 2) **tagad maksājot pusi** no summas, bet otru pusi saņemot apgāda uzaicinājumu, krājumam iznākot, (šai gadījumā pasūtinātājs pievieno 5 proc. no cenas pirmajam vai otram maksājumam pārsūtīšanas izdevumus).

Nodrošiniet sev nekavējoties šo monumentālo izdevumu. Subskripcijas pieņem latviešu grāmattirgotāji, galv. pārst. Kanadā

Mr. V. ZIEDIŅŠ
218 Greenwood Ave, Toronto, Ont.
un apgāds
Garvargatan 11, Stockholm, K Sweden.

DAUGAVA

SPORTS

SPORTA KALENDĀRS

19. sept., plkst. 14.00 Bīča stadionā J. Dimzas balvas izcīņa desmitcīņā, sieviešu pieccīņa un vieglatlētikas sacīkstes.

20. sept., plkst. 12.00 Bīča stadionā noslēguma sacīkstes desmitcīņā un sacensības atsevišķās vieglatlētikas disciplīnās.

20. sept. Kanadas latviešu meistarsacīkstes futbolā starp TDV un TLSK.

PAZIŅOJUMI

TLSK biedru pilnsapulce notiks sestdien, 26. sept., plkst. 19.30 Andreja baznīcas zāles pirmajā stāvā. TLSK

Montreālas Latviešu Sporta Kluba biedru pilnsapulce trešdien, 16. septembrī, plkst. 19.30 starptautiskās YMCAs telpās, 5550 Park Ave. MLSK

TLSK sieviešu volejbola treniņi sākot ar 22. septembri notiks katru otrdienu Bloor Collegiate telpās no 21—22 turpat.

Vīriešu basketbola treniņi notiks tās pašas skolas junioru vingrotavā sākot ar 17. septembri katru ceturtdienu no 20—22, bet jaunatnei no 19 — 20.

Reizē ar J. Dimzas balvas izcīņu desmitcīņā, sieviešu sacensībām pieccīņā un pārbaudes sacīkstēm atsevišķās disciplīnās TLSK 19. sept., plkst. 15 Bīča stadionā rīko jaunatnes pārbaudes sacīkstes vieglatlētikā. TLSK

REDAKTORU MAIŅA TRIMDAS SPORTĀM

Latviešu sporta laikraksta Trimdas Sports nodibinātājs un redaktors P. Plīsis atlūdzies no redaktora amata. No laikraksta pirmā numura līdz tagad jau pāri par 50 iznākušajiem numuriem P. Plīsis nenogurstoši veicis redaktora darbu.

Ja Trimdas Sportam, kas ir mīļi gaidīts viesis katrā sportistu mājā, ir izveidojusies noteikta un droša vieta pārējo laikrakstu vidū, tad pateicība par to pienākas vienīgi sporta entuziastam P. Plīsim, kurš ar neatlaidīgu darbu un apbrīnojamu pacietību ir veidojis un cēlis laikrakstu.

P. Plīsis, nevarēdams ievērot daudzus lūgumus, ir aizgājis uz laiku pelnītā atpūtā. Cerēsim, ka šis atpūtas laiks nebūs pārāk ilgs un P. Plīsis atgriezīsies Trimdas Sporta redaktora amatā.

Redaktora pienākumus uzņēmies redakcijas kollēģijas locekļis G. Gubiņš.

DZ. TORAS LIELISKAIS SNIEGUMS

TLSK rīkotās pārbaudes sacīkstēs vieglatlētikā Dz. Tora sasniedza jaunu Kanadas latviešu rekordu augstlēkšanā, veicot 1.41 m.

Tā kā daudzi labākie TLSK vieglatlēti nepiedalījās, rezultāti iznāca viduvēji:

Techniskie rezultāti: 60 m — Ādmine 9.0; Avotiņa 9.6. Augstlēkšanā — Tora 1.41; Ādmine — 1.36; Avotiņa 1.26. Lodē — Viškere 9.67, Ādmine 8.99; Avotiņa 8.01. Šķēpā — Avotiņa 17.00.

Vīriešiem — 1000 m Teteris — 2:44.8. Augstlēkšanā Teteris 1.50; Avotiņš 1.50; Circenis 1.45; Zaķis 1.45. Lodē Viškers 13.30; Zaķis 11.46; Ķelle 10.49; Avotiņš — 10.04. Diskā Viškers 38.58; Zaķis 35.94; Circenis 28.00.

A. BEERGVALDS UZVAR TRISCIŅĀ

Sporta labvēļa, lielākā latviešu grāmatrūpnieka Kanadā V. Ziediņa dāvātās balvas izcīņā triscīņā uzvarēja A. Bergvalds ar kopvērtējumā iegūtiem 1549 punktiem. Otrā vietā V. Teteris 1496 p.; 3. v. A. Štrāls 1369 p.; 4. v. Bernāts.

Techniskie rezultāti: 100 m — Teteris 12.2; Bernāts 12.6; Bergvalds 12.6; Štrāls 12.8.

Tāllēkšana — Teteris 6.08; Štrāls 5.87; Bergvalds 5.56; Bernāts 5.03.

Lode — Bergvalds 13.01, Bernāts 10.65, Štrāls 10.56, Teteris 9.90.

Jaunatnes pārbaudes sacīkstēs tāllēkšanā meitenēm uzvarēja O. Pētersone 3.82, V. Vilsone 3.68, V. Kačerovska 3.60 un M. Kačerovska 3.35.

Sievietēm Avotiņa 4.11 un Bencone 4.06.

ATKAL SPARS

Sakarā ar N. Soga 20 gadu sporta jubileju Spars sacentās futbolā ar Sidnejas latviešu sastādīto vienību. Sacensība beidzās ar Spara 4:0 (1:0) uzvaru.

Pirms sacīkstēm jubilāru sveica vienību pārstāvji un sportisti.

Uzvarētājos spēlēja: Sogis Tiliks, Trofimovs, Paupe, Bricis, Zālītis, Niurnaitis, Peskops, Jankavs, Lībus, Bērziņš, Paulukaitis un Ramonds.

BANGA ANGLIJAS MEISTARS VOLEJBOLĀ

Anglijas latviešu volejbola meistarsacīkstēs šogad piedalījās tikai 4 vienības un sacensības notika Bradfordā Trimdas vadībā.

Anglijas latviešu volejbola meistarnosaukumu (bez zaudējumiem) izcīnīja Lesteras Banga, atstājot otrā vietā Hudersfildas Ventu, bet trešā un ceturtā vietā Trimdas A un B vienības.

Meistarvienībā spēlēja: Kalve, Lutkēvics, Korns, Polis, Laudobelis un Purmalis.

IZDODAMAS viena vai divas nemēbelētas istabas ar virt. lietošanu. Zvanīt LL 4333 no pl. 6 - 10 vakarā.

SUNNYSIDE — HIGH PARK rajonā izdodama mēbelēta istaba 1 vai 2 personām ar ledusskapja un virtuves lietošanu, pēc vēlēšanās pilna pansija. Zvanīt KE 3875, Toronto. (235)

IZDODAMA istaba ar vai bez mēbelēm. Dovercourt — Havelock rajonā. Zvanīt vakaros LL 7166, Toronto. (271)

S. VASARĀJA
TRANSPORTA UZŅĒMUMS
izdara pakalpojumus katrā laikā
ZVANĪT
OL 1403, Toronto

ANGĻU UN AMERIKĀŅU VALODAS KURSA

5. BURTNĪCA

ir iznākusi un izsūtīta abonentiem. Vēl pieņemam jaunus abonentus:

$3.—

par 6 burtnīcām un vārdnīcām.

Jau iznākušās 5 burtnīcas izsūtām nekavējoties.

Vēl dabūjams Angļu valodas pamata kurss:

A COURSE OF ENGLISH

$1.35

Abas mācību grāmatas sarakstījušas latviešu trimdiniekiem mūsu ievērojamās paidagoges **A. Pogiņa un Eiche.**

Pasūtiniet pie mūsu galvenā pārstāvja Kanadā:

Mr. V. ZIEDIŅŠ,
218, Greenwood Ave., Toronto, Ont.

DAUGAVA

BAZNICAS ZIŅAS

Nujorkas latv. ev.-lut. draudzes dievkalpojums 20. septembrī, pl. 3 pp. Betlēmes baznīcā. Māc. A. Ozols. Pēc dievkalpojuma draudzes sapulce baznīcas lejas zālē.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Arch. pārstāvis A. Skrodelis (99 Herkimer, Hamilton, Ont.).

27. sept. ievedis **Montreālā** māc. H. Kušilu II latviešu draudzes mācītāja amatā. Piedalīsies vēl citi viesi.

Prāv. A. Mitulis, 66 College St. Port Arthur, Ont.

Svētdien, 27. sept., pl. 3 dievkalpojums Trīsvienības baznīcā, 560 May ielā, Fort Williamā. Pēc dievkalpojuma baznīcas apakštelpās Kultūras dienas atzīmēšana ar referātu un priekšnesumiem.

Māc. V. Šēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Vellandē, 20. sept., plkst. 1 pp. Ungāru baznīcā dievkalpojums.

St. Katarīnā, 20. sept., plkst. 3 pp. Kristus b. dievkalpojums.

Londonā, 27. sept., plkst. 4 pp. Trīsvienības baznīcā. Baznīcas pārvaldes ievešanas dievkalp.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Hamiltonā sv. Trīsvienības baznīcā, (18 Victoria Ave So), svētdien, 20. septembrī, plkst. 4.00 pp. latviešu draudzes dievkalp.

Pēc dievkalpojuma baznīcas lejas telpās draudzes locekļu ārkārtēja pilnsapulce. Ceturtdien, 24. septembrī, plkst. 7 vakarā jaunatnes sanāksme mācītāja mājā.

Sestdien, 19. septembrī, plkst. 7 vakarā dāmu komitejas sanāksme mācītāja mājā.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto.).

20. septembrī, plkst. 4 p.p. dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.

Māc. E. Bērziņš (5833 — 45 Ave Red Dīrā svētdienas skola katru svētdienu plkst. 10 rītā.

Māc. A. Čops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. MI 1873), Tovonto Sv. Andreja b-cā (Carlton un Jarvis ielu st.).

Svētdien, 20. septembrī dievkalpojums plkst. 4 pp.

Pēc dievkalpojuma Draudzes vakars baznīcas zālē.

Māc. H. Kušiļs (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q., tel. DE 8394)

Montreālā —

27. sept., plkst. 1 pp. — Draudzes mācītāja introdukcijas dievkalpojums ar māc. — viesu piedalīšanos.

TAUTIEŠI,
kas vēl nav mūsu abonenti,
lai arī Jūs būtu informēti par latviešu dzīvi šinī un citos kontinentos

PIEPRASIET LAIKRAKSTA

Latvija Amerikā

paraugeksemplārus, kurus izsūtāru nekavējoties par brīvu.

Otavā — Otavas latviešu sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi:

20. sept., plkst. 2 pp.

Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St.) Svētdienas skola stundu pirms dievkalpojuma.

Māc. F. Ruperis, 250 Bell Ave, Winnipeg, Man.

Winipegas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi septembra mēnesī notiek sv. Pētera b-cā, Ellice un Sherbrooke ielu st.:

27. sept., svētd., pl. 2 p.p.

Svētdienas skolas sākums 12. sept., sestd. pl. 3 p.p.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Drive, Sudbury, Ont. tel. 3-3284.

Kirklandleikā, 20. septembrī pl. 9 dievkalp. lut. baznīcā.

Virdžinijtaunā, 20. sept., plkst. 14 dievkalp. anglikāņu baznīcā.

Norandā, 20. sept., pl. 17 dievkalp. United baznīcā.

Norsbejā, 27. septembrī, plkst. 13.30 dievkalp. lut. baznīcā.

Sadberijā, 27. septembrī, plkst. 19.15 sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.).

Māc. E. Lange, Billings Brigde P.O. Box 66, Ottawa, Ont.

Otavas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek Lyon ielā Nr. 250.

20. sept., plkst. 3 pp. Bībeles svētku dievkalp. Pēc dievkalp. skanu filmas Fruit of the Living Word izrāde. Filmā skatāma un dzirdama LWF sanāksme Hanoverā, Vācijā 1952. g.

26. sept., plkst. 7.15 vak. LU gada svētku atceres dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma atceres akts ar mag. rer. nat. I. Bicka akadēmisko runu. Pēc akta groziņu vakars.

✝

1953. g. 27. aug. pēc grūtām ciešanām aizgāja mūžībā mūsu mīļā, neaizmirstamā māmiņa, vecmāmiņa, māsa,

ELIZABETE PETREVICS,

dzim. STRĪĶIS

dzim. 1878. g. 21. febr., Medzes Lenkās

kremēta š. g. 2. sept. Brackwedē i. W., Vācijā

Augšā aiz zvaigznēm — mūžīgā mierā sirds dusēt reiz ies.
Laimībā svētā ar ziedošiem zariem Tevi, kas cīnījies,
pušķos tur Dievs.

Grābenu, Strīķu, Dambergu ģimenes

LATVIEŠU

PĀRTIKAS PREČU TIRGOTAVA
atvērta līdz plkst. 8 vakaros

WIDMER GROCERY

10 WIDMER STR., Toronto. Tel.: EM 6-2434

Divi bloki austrumos no Spadina Ave, pie King ielas
A. KŪLAINIS & I. JANKOVSKIS

SIEVEŠU TĒRPI UNGĀRIJĀ

Ziemeļungārijā jūs varat redzēt šo atšķirīgo tautas tērpu, ko valkā daudzas skaistas dāmas. Tērps ir koši sarkans ar platām piedurknēm, izšūtām ar dekorātīviem sarkaniem lenšu ķokiem. Balts kakla izgriezums, darināts ar skaistām zaļām malām. Priekšautu rotā daudzi nelielu tulpju ziedi sarkanā krāsā un citi līdzīgi motīvi. Lai brunčiem būtu krinolīnam līdzīgs izskats, ungāru jaunkundzes valkā astoņus apakšsvārkus. Ādas zābaki papildina krāšņi sarkano kopiespaidu. Pie tērpa valkā tilla galvas rotu, pušķotu ar košām lauku puķēm.

Publicēts, lai palīdzētu izveidot ciešākus jaunkanadiešu sakarus savā starpā.

BRADING'S

BRADING BREWERIES LIMITED
OTTAWA AND WINDSOR

BRADING'S izrunā Bredings

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 HURON ST., TORONTO. ONT., CANADA

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ .....

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

.....

Pievienoju money orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

ABONĒŠANAS MAKSA: $1.50 par 1 mēn.; $4.50 par 3 mēn.; $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par 1 gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 3105 Brighton 3rd St., Brooklyn 35, U.S.A. Tel. SH 3-1657

Piemērotas dāvānas katram gadījumam

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ TORONTO

123 Huron St. Atvērta darbdienās no pl. 8-18. Tel. EM 8-0792

DABŪJAMAS:

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Andrejs Eglītis — NESAULE, dzejas $2.60
Fransuā Moriaks — MĪLESTĪBAS TUKSNESIS $2.60
A. Dimā — TRĪS MUSKETIERI $5.30
ŽURNĀLS LAIKMETS

ĻOTI LABĀ SĒJUMĀ

Kā arī citas jau agrāk iznākušas grāmatas

LATVISKA IZSTRĀDĀJUMA SUDRABLIETAS sākot ar $4.80—$48.00

KERAMIKAS IZSTRĀDĀJUMI • ROKDARBI

KARTUPEĻUS un ĀBOLUS maisos un bušeļos, kā arī

FIRZIĶUS UN LATVIEŠU GAUMĒ KONSERVĒTUS GURĶUS

Piegādā katrā latviešu mājā

K. PRIVERTS

Zvanīt vakaros GE 5668, Toronto
(245)

Latviešu dāmas! Eiropas friziere
KAPSI'S HAIR STYLING
113 MAC PHERSON AV.
Starp Yonge St. un Avenue Rd
Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krasošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. KI 4585
runā vāciski, krieviski un zviedriski

TIP TOP TAILORS LTD.

2887 DUNDAS ST., W., TORONTO
Plašā izvēlē pašreiz labākās ievestās un vietējās drānas
Jūs apkalpos Jūsu pašu tautietis
Voldemārs Adītāja kungs
Drēbnieka amata meistars ar ilggadīgu praksi, ko ieguvis vadot savu uzņēmumu Latvijā.

Dāmu un kungu apģērbi, ļoti labi piegriezti un pašūti no labas kvalitātes drānas, sākot ar $59.50, var dabūt arī visas drānas uz paredzētām
TIP TOP mēneša nomaksām
Veikals atvērts piektdien līdz 9 vak., sestdien visu dienu
TIP TOP TAILORS LTD.
2887 Dundas St., West. Tel. JU 1062, Toronto

LATVIEŠU FRIZIERE IRMA

strādā
ANNEBELLE BEAUTY SALONĀ
2637 EGLINTON AVE. WEST, TORONTO
(Pretim York Memorial Collegiate) Tel.: JUnction 7678

TAUTIETE,

ja esi patīkama izskata un saticīgas dabas, no 24 - 30 gadu veca, ar Tevi vēlos iepazīties nopietnā precības nolūkā.
Ofertes šī laikraksta kantorī ar „Ģints" (277)

IENĀKUMU MĀJA
Bloor — Dundas rajonā, 8 ist. priekšzīmīgi uzturēta ķieģeļu pusmāja, klusā ielā, 3 mod. virtuves; $200.— mēn. ienākumi. Cena $14.900.—. Iem. $3.000.—.
Zvanīt P. Avotiņam, tel.: OL 7561
B. PURIŅA REAL ESTATE
1318 Bloor St. W. un 179 Danforth Ave.

PAR BEZDARBA PABALSTIEM UN APDROŠINĀJUMU ASV UN KANADĀ

DR. J. VOLMĀRA un MAG. IUR. A. SVENNES
apcerējumus sniegs

ROKAS GRĀMATA UN PILNĪGS KALENDĀRS LATVIEŠIEM SAV. VALSTĪS UN KANADĀ 1954. GADAM

Redaktori: ASV. DR. J. VOLMĀRS un J. KADILIS
Kanadā mag. iur. A. SVENNE

Bez tam saturā: Kalendārijs ar pielikumiem, ASV un Kanadas pasta tarifi, adreses. J. Kadilis, Kā financēt studijas. Mag. iur. S. Bērziņa, Strādnieku apdroš. likumi nelaimes gadījumiem (Workmen's Compensation Insurance, Liability Insurance). Dr. J. Volmārs, Bankas un banku pakalpojumi. Mag. iur. K. Vanags, Mantošanas lietas ASV. Mag. iur. J. Jakāns, Mantošanas lietas Kanadā. Mag. iur. J. Aperāns, Jautājumi, kādus parasti uzdod ASV pavalstniecības pieprasītājiem. Mag. oec. V. Kaliņš, Kanadas pavalstniecības iegūšana. Agr. Ad. Eglītis, Latviešu pieredze un kalkulācijas ASV lauksaimniecībā. Agr. J. Lejiņš, Lauksaimniecība Kanadā. Dr. J. Volmārs, Iestādes, kas sniedz palīdzību. Zv. adv. (Attorney at Law) J. Kalniņš, Kādi dokumenti vajadzīgi, ceļojot uz ārzemēm.

IZNĀKS OKTOBRA SĀKUMĀ. Cena $1.50.

IEPRIEKŠ PASŪTINOT TIEŠI APGĀDĀ, JŪS GRĀMATU SAŅEMSIT TŪLIŅ PĒC IZNĀKŠANAS UN PASTA IZDEVUMI NAV JĀMAKSĀ

J. KADIĻA APGĀDS
(281) 620 W. 189 St., New York 33, N. Y., USA

PASŪTINIET
PLAŠO UN VISPUSĪGO LAIKRAKSTU
LATVIJA AMERIKĀ
ar gaisa pasta piegādi. Tad jūs to saņemsit pēc iznākšanas visātrāka laikā visattālākās vietās Kanadā un ASV.
Abonēšanas maksa ar piegādi pa gaisu $2.50 mēnesī
Ekspedīcija

W. R. GAMBLE
REAL ESTATE
GRAND VALLEY, ONT.
100 akru saimniecība, 6 istabu dzīvojamā māja, kūts 50 x 60, 80 akru laba smilšu māla aramzeme, 20 akru mežs.
Cena $5.500.—. Iemaksa $3.000.—.
PIEDĀVĀ
ALFREDS APSE
R. 2. Laurel, Ont.

Iznomā kāzu tērpus dāmām un kungiem
MALABOR Ltd.
309 King St. W.
Toronto
EM 6-3915

Kanadā esam laimīgi

BŪDAMI BRĪVI UN NEATKARIGI UN

PASARGĀTI PRET NELIKUMĪBĀM

Lai gan daudzās zemēs cilvēki dzīvo nebrīvībā, mēs esam pasargāti pret nelikumībām. Nevienu Kanadas iedzīvotāju nevar apcietināt, ja tas nav pārkāpis likumu. Šī brīvība padara Kanadu par pateicības zemi.

O'Keefe's

O' KEEFE's BREWING COMPANY LIMITED

Dr. A. RATINOV
Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.
Runā arī vāciski un krieviski
479 1/2 EUCLID AVE, RA 6708
TORONTO (552)

DR. JĀNIS KAROLS
LATVIETIS
Praktizējis Latvijā, Vācijā un Kanadā. Sniedz dzemdību palīdzību. Slimniekus pieņem TORONTO, 404 DELAWARE AVE no 9—11 un no 5—7. Izņemot trešdienas. Toronto, tel. OL 1681.
Ar Harbord tramvaju līdz Halam ielai

Dr. D. SAMU
Pieņem slimniekus
316 St. CLAIR Ave, W, pie Spadina Rd.
Diplomēts iekšķīgās un ādas slimībās
Tel. MI 8669

Dr. P. BĀRDIŅŠ
Pieņem slimniekus 740 SPADINA AVE, (pie Bloor) TORONTO no plkst. 5—7 pp. Pārējā laikā pēc vienošanās pa telefonu:
Kabinetā RA 7203, mājās KE 5628
Rentgens. Elektrokardiografs. Laborat. izmeklējumi — kabinetā.
Operācijas, dzemdības utt. — The Doctors Hospital un Western General — slimnīcās

Dr. B. DOBAI
465 BLOOR ST., W, TORONTO Tel. MI 8821
Speciālists iekšķīgās slimībās. RENTGENA UZŅĒMUMI
Runas stundas no pl. 10—12 rītā un no 3—7 pp.;
uz vienošanos arī citā laikā

Tālivaldis Dangavs

BALSIS SAVANĀ

STĀSTS

IV

Krietni pielocījis vidukli un ieguvis labu informāciju, nu atstāju lāga vecīti un gāju pastaigāties pa estansiju.

Kamēr biju tikai dzirdējis estansijas vārdu, man nebija īstas sajēgas par to, aplami domādams, ka tā ir muiža Eiropas nozīmē. Nepavisam.

Estansiju var saukt par lopu ganu pastāvīgo nometni dažu desmitu, simtu, pat tūkstošu kvadrātkilometru lielā platībā. Jo tā lielāka, jo tur vairāk apakšnometņu. Galvenā no tām ir paša estansjēro vai viņa ieceltā pārvaldnieka jeb encargado mītne. Atkarā no īpašnieka dižmanības vai skopulības, tur var pacelties pils vai arī tikai suņu būdas.

Te nebija pils, arī ne kārtīgas mājas, un kalpi — peoni, pieraduši lietot tikai tādu valodu, kas attiecas uz lopu dzīvi, stāstīja, ka iepriekšējais estansjero bijis tik skops, ka nosprādzis badā. Tagad šī estansija un vēl citas, klāt piepirktas, piederēja kādai Paragvajas vācietēs un ziemeļamerikāņu sabiedrībai, ieņemdama vismaz ap pieci tūkstoši kvadrātkilometru lielu platību. Reiz nedēļā uz šejieni dzina mūļu karavānu ar akmeņu kravu māju celšanai, un vērši vilka no mežiem tik milzīgus baļķus, ka pie vienas, no resgaļa nogrieztas ripas kā pie galda sasēstos kāds ducis cilcēku.

Viss te bija tapšanā, tikai pārvaldīšana vien kā vecvecās estansijās: kungs, vagaris — kapatazs un komisionists — mantziņa un veikalveža krustojums. Ar mani te ieradās ceturtais kungs. Biju šeit saistīts par agronomu — speciālistu lopkopībā, bet jau iepriekš biju saņēmis divus tīkļus — vienu gulēšanai, otru moskītiem, lielu karti, kompasu un pistoli. Par pavadoni bija norīkots pavecs peons, vārdā Manuels, ko estansijā uzskatīja par 'hombre de confianza' — uzticības vīru. Metīss sēdēja uz mūļa. Pie šī garākā pavadā bija piesiets otrs mūlis, apkrauts nastām — ar pārtiku, medikamentiem, tukšām pudelītēm zemes parauglem un ūdeni, jo jums jāzina, ka čako mēdz būt sauss kā gadu veca galete.

Es noņēmu kursu tieši uz rietumiem, tieši Bolīvijas virzienā, un niecīgi kā divas mušas pret debesjumu, mēs ienirām bezgalīgā līdzenumā — savanā, kuras vienmuļību kliedēja kāds krūmelis, vai vientuļš koks, putns gaisā vai kustonītis zāles jūrā...

„Vladimīr Ribak!" ar lielu cieņu es uzrunāju sevi. „Vai jūs tagad neesat kā Livingstons, kā Svens Hedīns?... Jūs esat pētnieks. Jūs liksit pasaulei runāt ar kukaiņiem, ar krūmiem, ar kokiem, ar dzīvniekiem, ar augiem, ar rāpuļiem un ar putniem par sevi."

Jā, es biju iesvaidīts lielam, lielam uzdevumam. Un es pieminēju Paragvajas svecīti un citus labvēļus, sacīdams:

„Ļoti jums pateicos, Eustākij, ko manā labā esat darījis!"

Bet Manuels stabulēja uz kenas saldsērīgās un vienmuļās indiāņu mīlas dziesmiņas džaravī.

Lielā jūtu uzplūdumā iesaucos:

„Es tevi apkampju, mana līgava Savana!"

Tad ķēros pie darba.

Ik pie koka vai krūma, kam jāžām garām, es apstādināju zirgu, lai personīgi iepazītos ar šo augu valsts pārstāvi. Katrreiz arī ierakstīju kabatas grāmatiņā pēc acumēra pārstāvja augumu un platumu, lapu skaitu kubikpēdā un citas svarīgas atzīmes. Piesaucu arī Manuelu, lai dabūtu zināt nosaukumu.

Atkārtoti apstājoties, metīsa prātiņš izgrābstīja muļķīgu joku:

„Seņoram tāda daba kā sunim: pie katra koka jāapstājas."

Kad jājām tālāk, man sāka dergties viņa stabulēšana, brīžam radīdama tik pliekanu dūšu, ka vēders sāka burkšķēt kā uz kaut ko nelabu. Teicu, lai rimstas. Viņš arī paklausīja, bet nu, līdzīgi paēdušam dzīvniekam, sāka izdot citas skaņas.

A vien dziļāk devāmies šai sausajā stepē starp zemes racējām vāverēm — vizkačām, kas izskatījās pēc zaķiem ar garām astēm, īsām ausīm un uztūkušām mandelēm; gar skudru lāčiem, darbā aizņemtiem; pretim bruņu zvēriņiem, kas aiz bailēm ierāvās savā čaulā kā gliemeži; nopakaļ smilšu krokodīlam lagarto, kas, zirgu izbiedēts, aizšāvās prom taisnā virzienā; virsū irbēm, kas pērās smiltīs, tā kā tās spurdza gaisā kā piepeša ūdens strūkla; pāri skudru upēm un smilšu lapseņu pazemes mājokļiem; apakš zaļdzeltenas milzu ķirzakas iguanas, kas gulēja kokā uz resna zara, kustinādama pakakli, vienaldzīga pret mums; apkārt asu pundurpalmu ciņiem, kaktusu daudzbērnu ģimenēm... Šurpu turpu skraidīja murkšķi — kuis, jēru acīm apbrīnodami mūs, un visai tuvu vienā vai otrā pusē kaut kas zālē kratīja pustukšu sērkociņu kastīti, — tur kaskabeļčūska tirkšķināja nāves dziesmu ar savas astes kastanetu.

Vietvietām Manuela mūlis apstājās un jo tālāk, jo biežāk. Tādās reizēs peons rausās zemē, runādams pie sevis:

„Šī ir tā vietā, kur jāpietur," un veikli izrīkojās, lai ātri būtu karsts ūdens un mati varētu sūkt.

Tas bija ievērojams traucēklis manā zinātniskajā darbībā, un es nolēmu aši un nesaudzīgi izbeigt šādas lietas uz visiem laikiem. Kad nu atkal Manuela mūlis apstājās, es neatļāvu peonam nokāpt, bet ar pletni devu kustonim pa muguru. Tas parikšoja savus pāris desmit soļus un tad atkal atdūrās kā pret mietu.

Manuels saīdzis purdēja:

„Mūlis zina labāk, kur apstāties. Baļsis..."

Saskaities turpināju dzīt mūli uz priekšu. Tas pagāja un apstājās. Atkal pagāja un atkal apstājās, bet Manuels visu laiku izbijies blenza apkārt un meta krustus. Es nu iznēmu pavadu no viņa rokām un sēju to pie zirga sedliem. Uzšāvu zirgam. Stīvnīcu gan pavilka uz priekšu, bet šis tiepša nu atsēdās uz pakaļkājām kā suns, galīgi nolēmis nekustēt. Pārtrūka arī pavada. Kā to vien gaidīdams, mūlis tūdaļ bija kājās un sāka rikšot pretējā virzienā. Manuelam to izdevās apturēt.

Nolēcis zemē, viņš nu apkampa mūli kā brāli.

„Viņš mūs izglāba," metīss teica, kad piejāju klāt. „Vienmēr jāpaļaujas mūlim, tad viss iziet gludi."

Es neklausījos, ko vīrelis samuld, un teicu:

„Vari atpūsties līdz tumsai. Ja nekust dienā, kustēs naktī."

„Ko? Vai tad naktī jāsim?" peons izbijās.

„Jā,"

„Ay, Virgen de Caacupē! Ay, ay, ay! — metīss klaudzināja.

„Kas ir? Ko vaidi?"

„Seņor," viņš sāka čukstēt, „tur tās balsis..."

„Kādas balsis?"

„Balss ir, runātāja nav," viņš turpināja čukstēt kā lielu noslēpumu, ietupies zālē. „Fantasmas..."

„Nemuldi niekus"! pa īstam noskaitos.

„Man netic," metīss noplātīja rokas. „Tad nu, Manuel, noliec bombiļu pie malas! Mati tu vairs nesūksi, "viņš teica sev. „Es jau sirms ir, tak nav dzirdējis un redzējis, ka te kāds pa nakti... Šitai vietā... Ay, ay, ay, Virgen de Caacupē!... Man no biediem vēderā iemetās nelabums."

Es taisījos prom.

„Seņor, neaizejiet!" kalps lūdzās. Es tepat aiz krūmiņa žigli."

„Es tepat aiz krūmiņa žigli..."

Viņš atgriezās runādams:

„Kas pa' labumu būs, kad seņora māte paliks bez dēla un seņora pati izraudās actiņas pēc seņora, kad to atradīs beigtu? Bērniņi lai paliks bāreņi."

„Man nav ne sievas, ne bērnu," es atrūcu.

„Vai ku' ta' labi!" metīss vai apraudājās no prieka. „Grozi pats seņor, savu prātu, ka nakti nejāsim un dzīvi paliksim, ta' seņors dabūs īstu ziediņu — flor de muje, hehe," un nošmiukstināja lūpas. „Man pašam puķīte pašā laikā — banana, eh..."

„Skaista?" es, jokodamies, aprasījos. „Vai nav izlūzušiem zobiem priekšā — tā, kas kungiem ūdeni apgādā?"

„Tā ne, tā ne," Manuels noraidīja. „Tā ir mana meita. Bet viņas meita, mana mazmeita Manuelita, ko tai pagādāja agrākais komisionista, kura tēvs vēl bijis gringo."

„Un cik tad šī veca?" jokodamies uzprasīju.

„Veca nav. Pag, cik ta' nu bij?" un peons sāka skaitīt pie pirkstiem. Viņam sajuka. Sāka atkal no gala. Aiztika līdz pieci, nosvīdīs kā pie smaga darba. Tad atmeta skaitīšanas būšanai ar roku: „Man neiet. Lai seņors skaita pats. Es sacīšu."

Pārlaidis apkārtnei mirkļus, vēl arvien bailīgus, viņš sāka:

„Viņa dzemdināta pa zīmju dedzināšanās laiku govīm tai gadā, kad tam kapaļazam, kurš nobeidzās, bullis iegrūda ragu vēderā. Otrā gadā apmira lopi, un nelaba zīme stāvēja pie debesīm divas naktis. Trešā gadā notikās tas, ka' jaguārs Daniela meitēnu apēda un peons Faustino iekrita kā akā. Tad nāca milzīgi bagāta mandiokas raža, bet nākošā gadā atlēca meitēni vien. Šai gadā arī traki karsta vasara bij, un banānas nezināja kur grūst. Otrā gadā apsprāga vistas, un no meža putniem arīdzan iztecēja balta sula, un siseņi pāri nāca. Ambrosijs nodūra Lācaru ar šitik garu tutenu. Pēc tam... ē... pēc tam pati seņora sev cilpu uzmauca kad pašu patronu ar citu sieviški bija atradusi šītā, hehehe. Nākošā gadā pusi lopu bandīti aizdzina, un čūska Visentem vēderā bij ielīdusi. Pagājušgad patronu rokās nāca. Cik gadu sanāca?"

„Desmit vai vienpadsmit."

Tāpat būs, tāpat būs. Redz, pašā laikā!"

Zaļām acīm paskatījos bērna iztirgotajā, nospļāvos un attālinājos no viņa savāna kājām. Man bija vajadzīgs miers, lai pamatīgi izdomātu, ko rakstīšu par savanu ārzemju zinātniskos žurnālos.

Rokām uz muguras staigāju šurpu turpu, domās meklēdams sākumu apcerējumam.

'Savana ir stepe, bet ar citādu zāli nekā stepē.' Lāga nepatīk.

'Savana ir klajums, kur brīvi polku lēkt, nebaidoties no uzgrūšanās otram pārim vai iekulšanās kaktā.' Tā kā labāk.

'Savana ir milzu zāle. — Piezīme: ne tā, kas aug, bet telpa, — kas atbrīvota no visa lieka, lai tanī varētu sākt polonēzi, un izkrāsnota dekorācijām: atsevišķām palmām, palmu birzīm, pudeļu kokiem, kam resnums sākas jau no zemes, vai arī tikai 5 pēdu augstumā no zemes. Piezīme: Pudeļkoki jeb guaraniski samuū dzīvo vieni kā vecpuiši, kā, piem., šo rindiņu rakstītājs, ar baltiem, rozā vai dzelteniem ziediem, bet kad ziedi noziedējuši, tad augļa vietā attīstās vate, no kā indiāņi sev taisa pinumus un audumus; šmaugām akācijām, kuŗu lapotnes izplētušās kā saulessargi...

Te, piepeši, mana zinātniskā darbība pārtrūka, jo gandrīz pie pašas auss atskanēja Manuela balss:

„Ay, ay, Virgen de Caacupē! Ay, ay, ay..."

Es ļoti satrūkos. Meklēju ar acīm kliedzēju, bet tā neredzēju. Metos atpakaļ bailēs, vai peonam nav nolēcies kas nelabs. Kad pieskrēju, Manuels mierīgi sūca mati.

„Kāpēc kliedzi?"

„Es nav kliedzis."

„Kā tu nekliedzi?! Pats dzirdēju."

„Seņor"... un mates trauciņš un bombiļa izvēlās no viņa rokām, bet metīsa brūnais, apaļais ģīmis tapa pelēks kā pelni. „Fantasmas..." resnītis tikko izdabū pāri lūpām.

(Turpinājums sekos).